

Londonas.— Valstybės sekretorius Lloyd George besikalbėdamas su Paryžiaus dienraščio atstovu apie dabartinę karą tarp kitko jįgį pasakė: "Iki pavasario la 500,000 žmonių bus pridėta prie tų, kurie Prancūzijoje ir Belgijoje jau karija. Dabar mes turime dar daugiau karo žmonių, nei priešais."

zvalga.

CARIA CHRANI.
mokina Lietuvos
giedoti savo juo-
"Saulės" mokyklose

d. lapkričio Vilniu-
tos "Saulės" kursų
rymas. Ton išklmėn
ga pasikvietė caro ka-
kijos generolą Tumanovą,
Vilniaus gubernatorių Ve-
riovkiną ir daug kitų
raudonsiulių, bet nepakvie-
tė nė "Lietuvos žinių" nė
"Lietuvos Ukinko" redak-
cijų.

Amerikos lietuviai tur-
but dar atsimeina, kaip a-
nais metais kun. Olšauskas
su Tumu buvo atvažiuavę
čionai aukų rinkti to "Sau-
lės" mokyklom. Todėl tur-
but dar neužmiršo, koki
tuomet triukšmą buvo pa-
kelus tautininkų ir kunigų
spauda prieš socialistus,
kada tie pasakė, jog kun.
Alšauskas, "Saulės" pirmi-
ninkas, yra artimas rusų
valdžios sebras. Visi jie
vienu balsu saukė, kad so-
cialistai yra šmeižikai, be-
gėdžiai, šlovės plėšikai ir t.
t. Kuniga Alšauską jie tuo-
met padarė tokiu "kovotoju
už laisvę," tokiu "revoliuci-
j-erium," kad dėl savo
"revoliucionieriškumo" jis
net nukentėjęs nuo valdžios,
buvęs persekiojamas. Žo-
džiu, musų tautininkai su
klerikalais visokiais būdais
tuomet stengėsi padaryti
Alšauską kankiniu, kad tik
diskreditavus visuomenės
akys socialistus, kad tik
sumušus jų užmetimą.

Bet štai dabar pasirodo,
kad kun. Alšauskas ištikru-
jų yra "kazionas" žmogus.
Atidarant "Saulės" kursų
jisai užtikrino pakviestus
tenai caro "činovnikus,"
jog tų kursų pakraipa bus
vedama "Kristaus dvasioje
ir dvasioje rusų valstybės."
Gi tų kursų vedėjas Vokie-
tatis pasakė, kad dėl kur-
sų atidarymo reikia dėkoti
šviesiausiajam carui, armi-
jai ir vyriausiajam jos vadui.
Ant tų žodžių "Saulės" mo-
kiniai sušuko "ura" ir su-
giedodį dūsyk "Bože caria
chrani."

Apie tai rašo "Lietuvos
žinios," o "Tėvynė" tai per-
spausdino. Gal ji ir nebuvo
to padarius, bet d-ras Rut-
kauskas, matomai "Drau-
go" įprašytas, parašė jai pa-
birimą, kam ji užgauliojan-
ti klerikalus. Kad pasitė-
simas, "Tėvynė" perspaus-
dino iš "Liet. žinių" šitoki
"Saulės" kursų atidarymo
aprašymą ir parodė Rut-
kauskui pirštu: ve, žiūrėk,
kaip klerikalai elgiasi. Savo
mokyklose mokina vaikus
giedot "Bože caria chrani."

Daugiausia "Tėvynė" pi-
ktinasi tuomi, kad —

"Kun. Olšauskis (ponas Herba-
čevskis savo veikale "Glos bolu" va-
dina jį lietuvių klerikalų ober-
poliesteriu) pasakė, jog "Saulės"
kursai yra vedami "Kristaus dva-
sioje, dvasioje Rusijos valstybės...
Iš to išeina, kad Kristaus dvasiai;
sutinka su kartuvų, katorgos, Sto-
lupino kaklaraiščio, nahaikos, ru-
sinimo ir panašių baisenybių dva-
sia! Tik pamąstykite, j k kleri-
kalai pavertė Kristaus dvasia! Jie
ja prilygino prie Rosijos dvasios."

O gal kunigų "Saulės" ve-
dėjai taip laizosi prie val-
džios dėl to, kad jai prisige-
rinus ir pasinaudojus iš to,
klusia "Tėvynė." Ir ten
pat atsako:

"Ne, čia nėra tokio plauko politi-
kavimas. Čia yra tiesiog sekimas
klerikalų vado, kun. A. Dambraus-
ko politikos, pagal kurį išeina, kad
lietuviai yra Rusijos įniamiai ir,
kaipo tokie, turi būti net dėkingi
Rosijos carui, kad jis pavėlija lie-
tuvams gyventi Lietuvoje!"

Taigi šiandien "Tėvynė"
patvirtina viską, ką anuo-
met socialistai aie kunigų
"Saulė" ir jos pamininką
pasakė. Bet ar "Tėvynė"
atsimeina, kaip ji tuomet so-
cialistams priešinosi?

SAUKIA "SUVAŽIAVI- MĄ."

Tulas J. Sekevičius, įsili-
pės "Ateities" skiltysna,
šaukia... Massachusetts
draugijų suvažiavimą. Gir-
di:

"Daugumoje vietų, kaip matėme
laikraščiuose, pašalpinės, kulturi-
nės ir kitokios draugijos turėjo su-
važiavimus, visuotinus susijėjimus,
dėlei sutvarkymo ir pasekminges-
nio aukų rinkimo Lietuvos reika-
lams, o svarbiausia tiems, kurie
yra nukentėję nuo karo, tiems, ku-
rie liko našlaičiais, likos be pa-
stogių, be duonos kasnio. Visi
matome, kad pas mus dabar sui-
rutė. Yra trys gelbėjimo fondai ir
žmonės, kurie mažiaus skaito ar-
ba visai neskaito laikračių, neži-
no bei nesupranta kam auka ir be-
duot."

Taigi Sekevičius, kuris
daug skaito laikračių ir
viską žino, ims ir pasakys
Massachusetts draugijoms,
kuriam fondui jos privalo
aukauti. Todėl tai visos lie-
tuvių draugijos iš Cambr-
idge, Lawrence'o, Norwoo-
do ir iš kitur kuogreicišiaia
turi suvažiuoti So. Bostone,
kur gyvena viską žinantis
Sekevičius.

Tas vyrukas ligšiol tur-
but kur nors miegojo, jeigu
nematė, kad Massachusetts
lietuvių draugijų suvažia-
vimas buvo jau 13 gruodžio
ir kad aukų klausimas ku-
plačiausia jau apkalbėtas ir
visiems aiškus.

Skaitant šitokių naių to
Sekevičiaus atsišaukima,
prisimena mums tasai lenkų
"Sowizdrzal," kuris sušau-
kė didelį rubsiuvių suvažia-
vimą, kad paaiškinus jiems
labai-labai svarbų dalyką.
Rubsiuviams gi susirinkus
jisai atstojdjo ant bakos ir
pranešė, kad įvėrus adaton
siulą visuomet reikia ant
galo užmegzti mazgą, nes
kitaip siulas išsitrauks.

LIETUVISKAS ORAKU- LAS.

"Vienybę Lietuvninkų,"
tai tikras orakulas. Nėra
pasauliųjų tokio dalyko, ku-
rio ji negalėtų išaiškinti. O
aiškina viską savotiškai, vi-
sumot išvirkščiai. Nusizu-
dė kur žmogus — ir ji jau
praneša, kad tai tuli (su-
prask socialistų) laikraš-
čiai kalti. Iškrypo iš doros
kelio jauna lietuvaitė — ir
"Vienybė Lietuvninkų" tuo-
jau skelbia urbi et orbi,
kad "tuli" laikraščiai kalti.
Šiomis dienomis kun. Ur-
bonavičius Montellojo, Mass.,
gavo grasinantį laišką. Kas
tą laišką parašė, nė vietos
policijai, nė pats kunigas
negali dasiprotėti, o "Vie-
nybė Lietuvninkų" jau pra-
neša, kad tai "tuli" laikraš-
čiai kalti. Paminėjus tą lai-
šką ji dar pastebi, kad —

"Pereita utarninką šv. Edvardo
bažnyčion kasžin kas įsilaužė ir
daug brangių paređų išvėgė. Po-
licija mena, kad ir tą padarė lai-
šką rašiusieji "juodrankiai".

Ir tuojaus priduria:

"Tad susilaukėm ir lietuviškų
"juodrankių," ačiū tuliems laikraš-
čiams, kurie žmones kursto prie
šito."

Nors "Vienybė Lietuvni-
kų" aiškiai nepasako, kas
per vieni tie "tuli" laikraš-
čiai" yra, tačiau nesunku
suprasti, kokius laikraščius
ji turi mintyje. Ji negali to-
kios dėmės dėti ant savęs,
nes tai būtų kirtimas į savo
žandą. Ji negali turėt min-
tije ir tų laikračių, kurie
stovi ant vienos su ja lentos.
Ji gali tokiais piktai-
nuodais spiaudyti tikait į
tuos laikraščius, kuriuos ji
visuomet vadina tvarkos
griovėjais, neapykantos
skelbėjais, kruvinais revo-
lucionieriais ir t. t. To-
kiomis šmeiklomis ji visu-
met perstato socialistų lai-
kraščius. Taigi nėra jokios
abejonės, kad sakydama
"tuli laikraščiai" gimdo
juodrankius, "Vienybė Lie-
tuvninkų" turi savo tulžinę
socialistų laikraščius. Jei-
gu taip, tai mes turim teisę
pareikalauti, kad ji parody-

tų viešai, kuris laikraštis ir
kada yra kurstęs savo skai-
tytojus juodrankiškus lai-
škus rašinėti?

Prie tos pat progos tegul
"Vienybė Lietuvninkų" pa-
sako, kokie laikraščiai pa-
kurstė jos sandarbininkes,
kurios anais metais buvo
areštuotos Lewistone už pa-
rašymą vienam daktarui
juodrankiško laiško, reika-
laujančio \$2,000? Jeigu ji
yra toks orakulas, ji turi tai
žinoti.

GYRIA KASAKAIČIO PA- SIELGIMĄ.

Savo laiku buvom jau ra-
šę, kaip Pittstono lietuvių
kunigas Ka—kaitis išdėgė
per savo "pamokslą" Lie-
tuvo Šelpimo Fondą ir liepė
su šluota išvyt tuos žmones,
kurie ateis rinkti nukentė-
jusiems Lietuvos gyvento-
jams aukų. Tas nieko te-
čiaus negelbėjo. Žmonės
kunigo pliovojimui neklausė
ir sudėjo apie \$200 Lietuvos
Šelpimo Fondan. Nebeiš-
manydamas, kaip šitam au-
kų rinkimui užkenti, Ka-
kaitis paskelbė vietos anglių
laikraščiuose, kad niekas
neduotų nė cento tokiems
aukų rinkėjams, kurie ne-
turės jo paliudymo. Kaiku-
rie tautininkų laikraščiai
tuomi jau pasipiktino. Bet
Chicago "Ka-kui" tas atro-
do kitaip. Jis tokį kunigo
pasielgimą giria net apsilai-
žydamas. Girdi:

"Toksai kun. Kasakaičio pasi-
elgimas juk tai tikrai pagirtinas, ka-
dangi tuo svarbiuoju momentu
naudojasi musų brolių aukautojų
lengvamanybe visi tie, kurie pra-
radė žmogaus dorą... Toksai kun.
Kasakaičio persielgimas yra vie-
toj ir toks pasielgimas tikrai pa-
girtinas."

Ir susikalbėkit su špitol-
ninkais, jei norit.

"V. L." ANT LICITACI- JOS.

Iš Brooklyno mums pra-
nešama, jog "V. L." išstaty-
ta jau ant licitacijos. Miru-
siojo leidėjo giminės parei-
kalavė jo dalies, o nesant
pinigų laikraščio spaustu-
vė išstatyta ant licitacijos.

HARDIE PRIEŠ KARĘ.

Londono "Herald" rašo:
"J. Keir Hardie tvirtai neša tarp-
tautinės ramybės vėliavą, nepai-
sydamas, ką sako jo draugai ir
priešai. Jis yra narsiausias kare-
vis prieš karę."

Keir Hardie yra Anglijos
socialistų vadas ir parla-
mento narys.

LARKINO MARŠRUTAS PO AMERIKĄ.

"American Socialist" pra-
neša, kad James Larkin, Ai-
rijos socialistų agitatorius,
neužilgo važiuos per Suvie-
nytas Valstijas su prakalbo-
mis, kurias jam rengia A-
merikos Socialist Party.

Kuopos, norinčios jį pa-
sitraukti savo miestan ir
pasiteirauti apie išlygas, tu-
ri kreiptis į Socialist Party,
803 W. Madison st., Chica-
go, Ill.

Pavasario džiaugsmas.

Džiaugkis broli, juk girdėjai,
Ką gieda paukščiai skelbėjai,
Kad jiems geresnė buveinė,
Savo šalėlį tėvynę...
Ir ant vėjo nualsytos,
Akys tau linksniau nušvyto,
Širdis emė smarkiai plakti,
Kad balsą lakstutės nakti:
Girdi giedančią karklynę,
Linksminas savo tėvynę...
Jos mus džiugina atskridę,
Skaisčią salulę išvydę,
Joms ir mums linksmybė duoda,
Atgijus žemėlį juoda...
Visur dainelės pasklydo
Ir gėlės laukuos pražydė.
Taigi broliai nedejuokim,
Bet visi į burį stokim
Ir linksmą dainą dainuokim!..
Kad sužadins krutinę,
Šioj vargų, dėjų gadyneį.

J. J. Strazdelis.

Kapitalo Pergalė Ko'oradoj.

Ilga, sunki ir kruvina ka-
rė Coloradoj pasibaigė dar-
bininkų pralaimėjimu.
Ginkluotas kapitalas per-
galėjo.

Apie tą kovą karštai da-
bar rašo "American Socia-
list'e" Debsas. Štai jo žo-
džiai:

Colorados streikas pasi-
baigė.

Jis tęsėsi beveik penkis
metus ir lėšavo angliaki-
ams milijoną dolerių kas
metai. Ir nemažiau, kaip
200 gyvasčių buvo paaukau-
ta.

Ir prie to da streikas bu-
vo pralaimėtas — visiškai
nepasisekimas.

Kasyklų savininkai nenu-
sileido nei kiek.

Jie parodė, kad jie, su Ro-
ckefelleriu priešakyje, yra
nevien tik Colorados bosais,
bet taip-pat ir Suvienytų
Valstijų.

Jie atmetė prezidento Wil-
sono sumanymą ir privertė
jį nusilenkti ir pildyti jų no-
rus taip rupestingai, kaip
pildė juos Colorados guber-
natorius Ammons.

Tečiaus tas streikas yra
pralaimėtas tik siaurai ap-
ribuotoj prasmėj. Plates-
nėj prasmėj galima pasaky-
ti, kad Colorados streikas
buvo laimėtas ir laikas pa-
rodydys, jog tai buvo didelis
laimėjimas.

Nuo pat streiko pradžios
kasyklų savininkai vis skel-
bė — "NĖRA KO TAIKY-
TIES."

Jų buvo tiesa; absoliuti-
ka tiesa.

Tarp kapitalistų klasės ir
darbininkų klasės, tarp plė-
šikų ir plėšiamųjų — nėra
ko taikyties.

Mes turim but dėkingi
kapitalistams už tokią lek-
ciją ir turim iš jos pasinau-
dot.

Nėra ko taikyties!

Pulmanas urzgė tai jau
20 metų atgal.

Carnegie prirodė tai Ho-
mesteade.

McNoughton stovėjo už
tai Calumet'e.

Rockefelleris užrašė tai
ant dangaus išskerstų Lud-
low — kolonijoj kudičių
krauju.

Nėra ko taikyties!

Atkartoju, turim but dė-
kingi Pulmanui, Carnegiei,
McNoughton'ui ir Rockefel-
leriumi. Jie degintė įdeginio
mumyse tą lekciją, kad su
kapitalistais nėra ko taiky-
ties. Visi protestai nuėjo
niekais.

Dabar mes žinom, kad
tarp jų klasės ir musų kla-
sės nėra ko taikyties, nėra
ko nusileisti, nėra ko žadėti,
bet kariatiui iki mirties.

Ačiū jiems, musų akis pa-
galiaus atsidarė. Dabar
mes žinom, kur mes stovim.
Jie yra musų priešai, o mes
jų. Jie išplėšia mums, ka-
mes padarom, o kada mes
su nužeminimu paprašom
nuo riebaus jų stalo kelių
trupinių, jie nuvaro mus
nuo savo durų ir užleidžia
savo galvažudžiais, kurie
žudo musų žmonas ir kudi-
kius.

Jie atsisako net pasima-
tyt su mumis, pasikalbėti.
Jie vaišina mus kaip šunis
ir pakol jie turi savo ranko-
se musų darbus ir pragyve-
nimo budus, mes šunimis
tik ir esame.

Kam tad jiems taikyties
su mumis?

Ir kamgi mums taiky-
ties?

Colorados kasyklų savi-
ninkai išrašė mums lekciją
musų brolių krauju:
"Nėra ko taikyties!"

Ir ateis ta diena, kada tie
ponai graudžiai gailės iš-
mokinę drbininkus, kad
"NĖRA KO TAIKYTIES."

"NĖRA KO TAIKYTIES."

VIII-tas LSS. Suvažiavimas.

LSS. VIII suvažiavimas
buvo 26, 27, 28 ir 29 gruo-
džio, 1914 m., Philadelphia,
Pa.

Delegatų buvo 38. Sutei-
kta sprendžiamasis balsas
trims centro valdybos na-
riams. Viso dalyvavo 41.

Iš raportų paaiškėjo, jog
LSS. turi 168 kuopas su
3367 nariais. Bėgyje 2 me-
tų Sąjunga užaugo 27 kp. su
243 nariais.

Moterų prie Sąjungos
priguli 242.

Analfabetų 10 ant 1000.

Mokančių skaityt, nemo-
kančių rašyt — apie 13 ant
1000.

Piliečių sąjunga turi 449.
Pirmas popieras išsiėmusių
— 695.

Kalbėtojų — 116. Mokan-
čių anglų kalbą — 756.

I apšvietos draugijas ir
klubus priklauso 1281 są-
jungietis.

I unijas — 1357.

48 kuopos turi savo kny-
gynus, kuriuose randasi
6162 egz. knygų; jų vertė
\$1,968.30.

Kuopų turtas rakandais
ir pinigais išneša \$4,339.91.

Aukų surinkta streikie-
riams, kaliniams ir kito-
kiems tikslams praėjusiais
metais \$1,851.46.

Bėgyje metų laiko litera-
tūros ir laikračių parduota
ir išdalinta už \$773.87.

Agitacijai, surengimui
prakalbų išleista \$1,747.63.

Susivažiavimas galutinai
nutarė be atidėlioimo, taip
greit, kaip bus galima prisidė-
ti prie Socialist Party.

Techniškas prisidėjimo dar-
bas pavesta Pild. Kom. ir
Centro sekretoriui.

Nutarta vertėją sekreto-
rių laikyti Chicagoj. Bet
jeigu Socialist Party sutik-
tų, tai laikyti jį prie "Ko-
vos."

Nutarta reformuoti ad-
ministraciją. Darbas pa-
vesta Pild. Komitetui.

Nutarta pastatyti prie
"Kovos" antrą redaktorių.

Susivažiavimas rekomen-
davo V. Kapsuką.

Ateitije redaktorių sam-
dys-rinks susivažiavimai,
su pritarimu Pildomojo ir
Literatūros Komitetu.

Nutarta panaikinti Tur-
tų Kontrolės Komisiją.

Nutarta be atidėlioimo
išleisti žurnalą prenumera-
teliu keliu. Pildomam komi-
tetui pavesta paskirti tame
reikale kompetentišką ko-
misiją.

Nutarta išleisti LSS. is-
toriją. Darbas pavesta at-
likti Literatūros Komitetui,
bėgyje metų laiko.

Nutarta be atidėlioimo
įvesti "Kovos" spaustuvejė
uniją.

Delegatas.

RUSIJA TRAUKIA IŠ AMERIKOS KANUO- LES.

Šiomis dienomis rusų gar-
laivis "Novgorod" išplaukė
iš Kanados uosto Vancou-
vero su ginklais ir amunicij-
ja. Ant laivo sudėta 165 va-
gonus karės reikmenų, dau-
giausia sunkiųjų kanuolių
ir bombų. Visos tos kanuo-
lės padarytos Pittsburge,
Pa., ir kiekviena jų sveria
po 105 tonus. Dabar keli
traukiniai kanuolių siunčia-
ma iš Pensylvanijos į Van-
couverą, kur jas paims kitas
rusų laivas, butent "Tam-
bov," kuris pribus tenai 31
gruodžio.

Visos tos kanuolės veža-
mos per Japoniją į Vladi-
vostoką, paskui Sibiro ge-
ležinkelio bus siunčiamos
Lenkijon prieš vokiečius.
Iki šiol rusai vartojo fran-
cuzų sunkiausias kanuoles,
o neseniai partraukė ir iš Ja-
ponijos. Dabargi bandys
Amerikos darbo.

"NĖRA KO TAIKYTIES."

"NĖRA KO TAIKYTIES."

"NĖRA KO TAIKYTIES."

"NĖRA KO TAIKYTIES."

"NĖRA KO TAIKYTIES."

"NĖRA KO TAIKYTIES."

"NĖRA KO TAIKYTIES."

"NĖRA KO TAIKYTIES."

"NĖRA KO TAIKYTIES."

ORESPONDENCIJOS

CHICAGO, ILL.

Vakarai Lietuvos naudai.
P. A. Olševskio organas.
atžagareiviškas.

Gruodžio 19 ir 20 d. nau-
joje p. Olševskio svetainėje
"Milda" buvo surengti
trīs vakarai, nuo kurių pel-
nas paskirtas Lietuvos su-
šelpimui.

"Dramatiškų draugijų
susivienijimo" įjgomis
gruodžio 19 d. vaidinta
"Užburta Kunigaikštė" o
gruodžio 20 d. "Gairės" ir
"Mindaugi."

Pirmieji veikalai sulošta
silpnokai. "Mindaugis" ir-
gi galėjo buti geriau suloš-
tas, negu kad dabar jisai
atlošta.

"Gairėse" geriausiai lo-
susiais galima pripažinti
Antaną Duobą (J. Stasiu-
nas), Duobos moterį (Z.
Urbiutė) ir jų sunų Vincą
(J. Morkus).

"Mindaugijė" pasižymėjo
Briedis (kryžiojų pasiunti-
nio rolėje), Aldona (L. Žil-
vičiūtė) ir Ragnytė (M.
Damijonaitienė). Artistai
nemokėjo rolių, per tai kiti
visą grožės santarvę suar-
dė.

Brolių Sarpalių ir Her-
mano orchestros griežė per
visus trīs vakarus dovanai.
Svetainę p. Olševskis taipgi
dovanai davė. Sako, likšią
Lietuvos šelpimo reikalams
apie \$250.00 pelno. Publi-
kos buvo pilna salė.

Nors p. Olševskis ir davė
uždyką svetainei, vienok jis
tame vakare pasistatė save
labai tamsion pozicijon: iš-
gyrė biznierių ir išniekino
pirmievių ir jų spaudą.
Mat, sakė prakalbą apie sa-
vo svetainę ir kaip jis da-
bar garbingas ją pasistatęs.

Sirijus.

Vaidinant "Mindaugi,"
po 3 veiksmo pertraukoje,
išėjo p. A. Olševskis pasi-
girti savo svetaine (šios ži-
nutes autorius buvo ir apie
vaidinimą parašęs, bet ka-
dangi išreiškiama ta pati
nuomonė, kaip ir pirmojoj,
tai pradžia korespondenci-
jos praleidžiamė. Red.), kad
tokiai gražiai pasistatės iš
nedegamos medegos ir kad
šiems vakarams jis dykai
davęs svetainę. Padėkavo-
jės publikai už atsilankymą
ir paaukavimą dolerių, nu-
važiuo į Lietuvą, kur rado
medelius, namelius, sene-
lius, Nemuną tekančią krau-
ju ir laukus lavonais nu-
klotus, už ką publika jam
rankomis papliaukšėjo. Bet
ilgai nelaukęs apleido Lie-
tuvą ir vėl sugrįžo Ameri-
kon prie savo biznio. Čia
jau ir prasidėjo "biznieriš-
ka" kalba. Ėmė aiškinti,
kad lietuviai esą prasciausi,
paskutiniai darbininkai, o
kas pikčiausia, — nenoriai
biznio. O delko nenori, tai
esą "priežastimi daugumo
silpnapročių (socialistų),
kurie stengiasi užkenti
mums prakilniems lie-

MONTELLO, MASS.

Parapijų reikalais nesi-rupinu ir labai apgailestau-ju "Keleiviję" užimti vietą tuščiais dalykais. Bet ka-dangi ir mane norėjo įpai-nioti į kilpą, todėl turiu pa-sakyti apie tai, kaip ištikru-jų yra: čia nuo senai yra bažnyčia neaprašyta Rymo trustui; ją valdė ir kuniga kontrolavo parapijonis. Tas kunigui labai nepatiko ir pareikalavo, kad aprašy-tų vyskupui, o kitaip joje negiedosias savo melodijų. Tą kunigo reikalavimą pa-rapijonis atmetė, o bažny-čią ir kleboniją užrakino. Tad kunigas sutvėrė naują mažą parapiją; išsikasė sklepą, ir aprašė arių vy-skupui, ir ten laiko bažnytī-nes ceremonijas. Tas nie-ko tokio instabus, bet štai kas: be senosios parapijos žinios atplėšė kleboniją ir atsikraustė į ją gyventi; tą patį padarė ir su bažnyčia: išvežė iš jos visus bažnytī-nius rakandus į minėtą sklepą. Dabar eina byla, matysim kaip užsibaigs. To negalima praleisti nepaste-bėjus: Kristus vargšus už-tardavo, o turčius pasmer-davo, o jo įpėdiniai kunigai — užtaria Rymo trustą, turčius, o vargšus pasmer-kia — nuskriaudžia! Bie-dni žmoneliai iš sunkiai už-dirbtu skatiku pasistatė tautiška įstaigą ir supirko bažnytinius įrankius, o Rymo agentai prisivaina sau! Patį, skelbia Kristaus mo-kslą ir patį jo nepildo; na ar ne puiki kunigiška liogi-ka?

Kun. Urbanavičia nusi-skundė per anglų laikraštį "Brocton Enterprise," 10 d. gruodžio ryte gavęs gra-sinantį laišką užmušimu, jeigu neapleisies senosios parapijos klebonijos per 24 val. Kas tą laišką rašė, ar skriaudžiamą parapijo-nis, ar jie patį — nėra ži-nios. Tik tiek labai įstabu, kad prie nekaltų asmenų (socialistų) kabinėjasi! O gal jie mano, kad socialistai tokie žiopi, kaip ir jų ištikimieji? Visai ne. Socia-listai nieko bendro neturi su kunigais ir jų bažny-čiom ir todėl laiškų kunig-am nerašys; nes tai būtų pažeminimas. Bet štai jie norėjo prisikabinti prie ma-nės! Gruodžio 11 d. iš bu-vusio "vyčių" organo (jau mirė) gavau laišką su atvi-rute reikalaujančia per tą atvirutę atsakymo, kada aš busias namie ir t. t. Aš nie-ko blogo nesijausdamas at-sakiau, kad nieko su jumis bendro neturiu ir t. t. tur but jie norėjo laišką auto-rius rankraščio matyti, o gal pasimokinti panašaus rašymo (korektoriaus) ir parašyti kunigui laišką, kad galėtų mane įpauinoti? 12 gruodžio vakare atėjo pas mane inspektorius ir paklausė ar aš nerašiau ku-nigui laiško. Aš atsakiau šiaip: nieko su kunigu ne-turiu ir jam laiškų nerašė-jų. Inspektorius pažiu-rėjo mano rankraštį ir išė-jo. Toje stulbio gyvenon geras kunigo tarnas P. Česu-nas, kuris rašyt nemoka, su laiškais kreipdavos prie ma-nės persakytai bei parašy-ti. Tą vakarą aš rašiau ži-nutę apie gaisrą, tad tas P. Č. priėjo prie manės ir su-šuko: "Tu, bedievi, rašai į laikraščius! Aš tave padė-siu" ir perplėšė minėtą ži-nutę! Užtai jei bučiau už-siėmęs, tai tie patys policia-jantai būtų nugalėję į cyp-e. Taip jau ir pas kitus laisvus vyrus siuntinėsią policija. Mat katalikai nori nugązdinti socialistus bei laisvamanius policija. Už tai gėda katalikams! Jus neturėt faktų atsilaukti prieš socialistus, todėl siun-ot policiją ant jų. Juk tas

yra juodas provokatorių darbas; todėl atsiminkit ant judosiaus ir jo likimo, jog ir jus tokiais keliais ei-nate.

P. A. Vizbaras.

NEWARK, N. J.

Sunki bedarbė. "Sietyno" choras.

Pas mus darbai suvis su-mažėjo. Todėl jeigu kas mano važiuot pas mus dar-bą įieškoti, tai būtų veltui. Laikai labai blogi, ypač tiems, kurie su šeimynomis. Jeigu, pavyzdžiui, žmogus uždirba \$5—6 ar \$7.00, tad ką jis turi daryt, jeigu ko-kios 7 ypatos šeimynos? Juk viskas šiuomi tarpu brangu: maistas butas ir t. t. Toks žmogus, kuris tiek uždirba turi du keliu: eiti vogt, arba mirti nuo al-kio. Mat, koki puiki demo-kratiška valdžia. Ji tik mo-ka prieš rinkimus žmonėms aukso kalnus žadėti, bet kuomet paima valdymą į savo rankas, tai šoka pagal storpilvių muziką.

Pas mus nepersenai susi-tvėrė vyrų choras, vardu "Sietynas." Vedėju to cho-ro yra drg. P. Inden'as, lat-vis. Vyrų chorui pramokus apie 4 daineles sumanė su-tvėrt mišrų chorą, kas ir pavyko. Šiuomi tarpu cho-ras susideda beveik iš 35 y-patų. Merginų skaitoma ap-ie 12, vaikinų 23. Skaičius ypatų nebutų didelis, bet užtai atsižymi savo gražu-mu. Visi, kaip vienas surin-kti. Aš manau, kad nė tas choras nebus dailesnis savo išvaizda, kuris danguje Ja-hovai gieda neperstojan-čias giesmes. Minėtas cho-ras, netik puošia estradą dailumu dainininkų, bet rei-kia tikėtis, kad ir iš esteti-kos pusės neblogoi atstovės pozicijas, nes beveik pa-visus matosi energija ir no-ras prie dainų. Taipgi pa-žymėtina, kad kaip iš vyrų, taip iš merginų, randasi su maloniais balsais, kurie net širdį glosto ir sielą gaivina savo skambėjimu. Mokestis: vaikinam 10c. mėnesiui, merginoms uždyka. Dainų repetitijos atsiubina pėdyn-čiomis ir panedėliais, 7 val. vakare, Jurginėje svetainė-je: 180—82 New York ave., Newark, N. J.

P. Kuniginis.

BRIGHTON, MASS.

Airių latrai ir katalikės-lie-tuvaitės viename kalio-še sėdi.

Pas mus einant šalygat-viu nuolat užkabinėja pra-eivius, ypač lietuvius. Pa-prastai lietuviai užpuolikus vadina lietuviais ir "bo-mais," bet arčiau į juos pri-sižiūrėjus pasirodo, kad tai ne valkatos, bet tikri katali-kai, kuriuos kas nedėdienį galima matyti airių bažny-čiose besimeldžiant. Su ai-rių katalikiškais latrais bu-tų pusė bėdos. Bet štai tu-los mūsų katalikės lietu-vaitės nebemažiaus atsižymi už airius-peštukus. Jos ne-užpildinėja praeivius sve-timadainėmis, bet savo drau-ges lietuvaites einant dar-ban pasitikę gatvėje išplu-ta paskučiausiais žodžiais. Mat, keliatas lietuvaičių su-pranta svarbą darbininkų organizacijos prisirašė prie vietinės socialistų kuopos, tai jas dabar katalikės bė-gėdiškai plusta ir kolioja pasitikdamos gatvėse, kodėl tos nešoka "džiko" sykiu su jomis (katalikėmis) apie alaus bačkutę.

Čia da yra tulas smukli-ninko pagelbininkas B. A. Jerskis, kuris smuklėje sa-vo girtiems "kostumeriams" pardavinėja rožančius, ška-plierius, užrašinėja katali-kiškus laikraščius ir biau-riai keikia socialistus. Jis giriiasi pradėjęs "kovą su

socijalistais ir jų laikraš-čiais." Lietuvių priežodis sako: "kad kiaušė ragus tu-rėtų, visą svietą išbadytų."

M. Valytoji.

EFFINGHAM, ILL.

Norintiems mokyties amatų.

Šis miestelis visai kaip ir nėra lietuviams žinomas. Čia yra fotografiška 3 sky-rių mokykla: Photography, Photo-engraving ir Three color (trijų spalvų). Joje mokosi mokiniai įvairių įvairiausių tautų, ypač ja-ponų, kynų ir ispanų. Lie-tuvių yra tik du. Man ro-dos, kad labai būtų naudin-ga ir lietuviams to amato pasimokinti.

Kurie iš lietuvių žingei-dautų taja mokykla, galite kreipties pas mane įdėdami 2c. krasaženklį. Aš suteik-siu visas reikalingas žinias ir prisisiūsiu programą:

K. J. Balčaitis, 608 So. 4th

str., Effingham, Ill.

W. HANOWER, MASS.

Plėšikai.

Gruodžio 18 netoli Rock-lyno stoties vakare plėšikai užpuolė 3 lietuvius. Nega-lia kas atėmė pinigų ir ant \$12.00 pirkinų, bet da ir sumušė.

Lietuviai eidami apie tą vietą vakarais apsisaugoki-te.

J. K.

MANCHESTER, N. H.

Nors šis miestas mažai teapgyventas lietuviais, bet tarpe esančių nemažas skaitlius randasi kurie pil-nai nori veikti dėl labo žmo-nijos. O ypač LSS. 171 kp., kuri yra veikliausia iš visų ir atsižymi darbštumu, kaip scenos dailė, taip ir politi-koje ir skleidžia gausiai pa-vyzdinę darbą.

Sausio 16 d. bus sulosta "Saliamono Sapnas" ir "Dė-dė atvažiuo." Visas pel-nas eis naudai lietuvių nu-kentėjusių nuo karės Lie-tuvoje. Todėl be skirtumo visi darban, ir turėkim vil-tį, kad mūsų darbas neis veltui, kaip nėjo iki šiolei.

Kazys.

E. ST. LOUIS, ILL.

Šios apylinkės lietuviai pradeda rupintis Lietuvos šelpimu. Gruodžio 20 d. Laisvės Myletojų draugijos susirinkime tapo išrinkta du delegatai, kad atsišauktų į kitas draugijas ir su-sirinktų visų draugijų dele-gatai sutvėrtų aukų rinki-mo komitetą. L. M. D. jau aukavo pusę pelno nuo bu-vusio lapkričio 26 d. baliaus.

L. M. D. nors jauniausi už visas kitas, bet turi ge-rus norus ir jon priklauso visokių pažvalgų žmonės, bet daugiausia yra pirmė-vių.

Tamsesnieji lietuviai, kaip visur taip ir čia labai prastai save veda. Keliose vietose teko patėmyti štai kokių navatybių: ant stalo stovi nukratyti Kristus ir da keliatas apaštaly, o šalia jų butelka degtinės (rye whiskey), asuotėlis alaus ir lošimui kazirės. Bet tarp tamsesniųjų nuolat ten ka pastebėti tėvus girdant mažus vaikus svaigalais. Kartais tėvai dagi džaugia-si, kad jų vaikai skaniai ge-ria. Vienas tėvas pasigyrė, kad jo 5 mėnesių sunelis, o jau mokas gerti degtinę — anot jo — mažam tas esą la-bai sveika.

Tokie dalykai pastebiami tarpe pačių tamsių žmo-nių, katalikų kunigų globo-je esančių. Panašus vaikų auklėjimas veda žmoniją prie išsigimimo. Girtuok-lių vaikai neužauga tyru, sveiku protu, o ką jau be-kalbėti apie tų vaikų vai-kus, kokie jie begalės iš-augti? Tikras parapijonas.

WEST LYNN, MASS.

Dar šis-tas iš mūsų veikimo.

Gruodžio 26 d., Lietuvių Ukėsų Kluubo buvo balius. Sulosta "Jaunavedžių Nak-tis." Aktoriai savo roles at-liko labai gerai, tik vargas, kad lietuvių svetainėje nėra nei jokios scenėrijos. Kada reikėjo kalbėtis apie duris ir jų užrakinimą, tai jokių durų nebuvo. Tas padarė nemalonumą netik akto-riams, bet ir iš publikos ne-kaip atrodė. Reikėtų ant galo nors kiek kliubui apie tai pagalvot, nes lietuvių jaunuošenė nesnaudžia.

Jau kelintą veikalą stato ir vis taip pat. Po perstaty-mui buvo deklamacijų, ku-rias atliko mažai vaikiai. Ge-riausia atsižymėjo P. Zno-tas iš Roxbury. P. Znotas nors yra tik 9 metų amžiaus bet labai išsilavinęs dekla-mavime ir monologose. Jo judėjimai yra visai liوسي balsas puikus ir garsus. Jei tik ir ant toliau nesiliaus scenoje dalyvaud, tai laikui bėgant bus žvaigždė lietu-vių scenoje. I. Latauskiūtė, 4 m. mergaitė, pasakė puikiai eilutes "Už giružės vė-jas kaukia." I. Sidlauskiūtė ir dar viena mergaitė iš Peabody taipgi gražiai pa-deklamavo. F. Lesburtu-kas ir A. Uždavinis sulosė dialogą—eilėmis "Čigonas." 7 mažai berniukai padainavo kelias dainas angliškai. S. Zaleskas ir M. Jadzevičius pakrėtė juokų, kas labai pa-tiko. Vakaras visiems pra-tiko. Jaunuomenės choras sudainavo dvi dainas. "Lie-tuva tėvynė" išėjo prastai. Baliun publikos atsilankė neperdaugiausiai. Priežas-tis —bedarbė ir šaltis. Pel-no visgi liks. Tai vis socia-listai taip puikiai veikia Kluobe.

Gruodžio 27, atsibuvo lie-tuvių mas-mitingas kas link knygyno. Knygynas liko sutvėrtas vardu: "West Lynno Lietuvių Knygynas." Prisirašė 51 ypatas. Pirmi-ninku likos išrinktas S. Za-leskas; raštininke — O. Žvingiliūtė; turtų raštinin-ku — S. Norkunas ir kasie-rium — J. Nevedomskas. Už mėnesines mokestis į-plaukė tą dieną \$13.70. Šv. Kazimiero draugija pau-kavo \$25.00. Kluabas duos da kambary savo svetainėje dykai. Puiki pradžia.

Sulyginus skaitlių Lynno lietuvių su kitų Amerikos miestų lietuviais — mes sto-vėsim pirmoji eilė apšvie-tos darbe. Visame Lynne (W. Lynne centras) ir prie-miesčiuose, skaitoma ne-už daugiau 600 lietuvių. Ir štai ką mes jau esame nuveikę: turime tautišką namą; Šv. Kazimiero draugiją su 5000 dolerių turto; Lietuvių U-kėsų Kluobą, politišką ir pa-šėlinį, LSS. 61 kuopą, Jau-nuomenės Chorą ir dabar jau turime knygyną. Kiek-viena iš šių draugijų yra laisva. Į jas gali prigulėti kiekvienas lietuvis, be skir-tumo pažiūrų ir tikėjimo. Šios draugijos darbuojasi daugiausia ant tautiškos dirvos. Kitos menkai gy-vuoja ir nieko neveikia, tik kaip kada mėgina ardyt vietinių lietuvių vienybę. Kas nėra Romos agentų ša-lininku, tai ten prigulėt ne-gali. Į jas (tų draugijų vardu minėjimą skaitau sau už pažeminimą) priklauso tamsunai-fanatikai ir keli saliuonininkai, kurie iš tam-so daro bizni. Tose draugijose ant mitingų dar kalbama "Tėve mūsų. Svei-ka Marija" prieš pradėsiat mitinė. Daugumas viet-nių lietuvių nenori jų pri-žinti egzistuojančiomis dr-ijomis, nes jos sutvėrtos "sklepuose prie bačkutės."

Lipčius.

KEWANEE, ILL.

Idomios diskusijos

Gruodžio 19 d. buvo dis-kusijos surengtos LSS. 204 kp. Tema diskusijų buvo: "Ar socialistai naudinges-ni darbo žmonėms ar de-mokratui su republikonais?"

Po didelių diskusijų pri-pažinta apie 100 balsų, kad socialistai, 2 balsais, kad demokratai. Socializmą gynė drg. B. Babrauskas ir V. Petraitis iš publikos, o kapitalistų partijas gynė M. Punis ir iš publikos visi kas tik panorėjo.

Diskusijos galima sakyti pavyko, tik tiek turio pridurti, kad žmonės neprisi-laiko temos ir klausia tokių dalykų, kas visai nesirisa su tema. Mat, pirmininkas drg. S. Lakitskas davė pil-ną valią žmonėms klausiu-seitose. Tokiu būdu ir buvo išseita iš temos ir pasipylė iš publikos klausimai religi-škuose dalykuose ir užmeti-mai socialistams, kad jie neina į bažnyčią ir netikia į dievą ir tt. Drg. B. Bab-rauskas sako: "Aš neinu į bažnyčią todėl, kad kunigai bažnyčias pavertė į melagy-sčių, apgavysčių, nesutiki-mų ir turgaviečių įstaigas. Nors ir į tokią šlykščią vie-tą, aš ečiau kas savaitę, jei man ten kunigas duotų bal-są; aš nevalges bėgčiau į bažnyčią ir atsakyčiau ant jo visų melagysčių, nurody-damas kunigui Kristaus mokslą.

Tvirtinti, kad dievo nėra yra tokia pat kvailystė, kaip kad sakyti apie jo esy-bę. Jus visi tikite, kad die-uvas ir velnias šioj svetainėj yra, bet jus negalite man prirodyti, kuris iš jų ko-kiam kampe tupi; mat jus tikite į juos, bet nežinote ir nematote jų.

Toliaus V. Petraitis sako: "Jeigu kunigai teisybę jums skelbtų, tai jie nesibijotų a-teiti socialistų susirinki-muoms, kad apgynus tikėji-mą ir jojo teises, kaip kad jie pliausia bažny-čiose per pamokslus. Juk ant šio vakaro buvo kuni-gas kvieistas, kad pasiaiš-kintų, dėl ko jis kas savaitę keikia bažnyčioj socialistus ir jų laikraščius. Bet vietoj ateitie ar duoti šioj tokį at-sakymą laiškų, kunigas per pamokslą iškeikė socialist-us ir užgynė žmonėms skaityti socialistų raštus, ragindamas, kad po Naujų Metų nė vienas neatnaujin-tų prenumeratą. Matote, draugai ką kunigas išdrįsta atsiiepti ir iš to jums turė-ti bei aišku, kad pas kuni-gus nėra nė doros nė teisy-bės, jeigu viešai bio stoti prieš žmones: reikiška su me-lu negali kunigai pasirodyti prieš socialistus.

O jeigu jus norite žinoti ar kunigai tiki nors kiek į tą "dievą", kurį skelbia, tai pagyvenkite nors keles savaites klebonijose su ku-nigais ir jų gospadinėmis, o tada pilnai persitikrinsite, kad jie netiki į dievą ir ne-mano visai su juom (dievu) karaliauti dangaus karalys-tėj.

M. Punis buvo padaręs užmetimą dėlko socialistai nesipriešina Europos ka-rėms ir eina kariauti. Ant užmetimų atsakė B. Bab-rauskas ir V. Petraitis. Ant galo M. Punis prisipažino ant savo klaidingų užmeti-mų socialistams ir sykiu kvietė atsisakyti nuo seno-jo svieto, o veikti iš vieno su socialistais ir skaityti jų laikraščius.

Taip pat buvo pamargini-mai. Drg. M. Lakitskiūtė puikiai padeklamavo porą deklamacijų; T. Punis sulosė "Amerikos Ponaitį," o V. Petraitis nemažai prijuo-kino žmones su monologais "Girtuoklis su liktarnia" ir "Klebonas." Žmonės buvo

užganėdinti, išskyrus vieną antrą latrelį, kuriems nepa-tiko girtuoklio monologas. Geistina būtų, kad ir kitos kuopos rengtų panašias dis-kusijas, o ne miegotų. LSS. 204 kp. rengia dideles pra-kalbas sausio 9 d. Žmonėms bus puiki proga išgirsti to-kius dalykus, apie kuriuos da neturi suprati.

V. Nemunėlis.

N. S. PITTSBURGH, PA.

Apielinkės draugijų suva-žiavimas.

Ir mūsų miesto lietuviai suskato pagaliaus darban Lietuvos gelbėjimo reikale. Čionai nurodysiu kaip ir ką jie šiuomi trumpu laiku nuveikė.

Gruodžio 20 d. įvyko 9 dr-jų Pittsburgho ir apielin-kės susivažiavimas, kuria-me dalyvavo apie 30 delega-tų. Sutvėrta vietinis Lie-tuvos Šelpimo Fondas į ku-rį įėjo šios ypatos: pirmi-ninku — J. Baltrušaitis, se-kretorium — J. K. Maziuk-na, kasierium — M. Ura-lkys, kasos globėjais: P. Lie-pas ir J. Rukas.

Iš svarbesniųjų nutarimų minėtinai šie, kuriuos paė-miau iš suvažiavimo proto-kolo:

"Pittsburgo apygardos komitetas bus kaipo šaka Lietuvos Šelpimo Fondo Komiteto, kurį išrinko Vi-suotinis Seimas Brooklyne, ir surinkęs aukas siųs į tą centralinį komitetą.

"Pittsburgo apygardos draugijų susivažiavimas iš-reiškė pilną užuojautą be-partyviam Antrajam Visuotinam Seimui, buvusiam Brooklyne, ir duoda paper-kimą tiems, kurie skaldo žmonių vienybę ir tuomi už-kenkia plaukimui aukų į Fondą šelpimui nuo karės nukentėjusių."

Tą pačią dien vakare bu-vo prakalbos. Kalbėtojai kvieista iš toliaus, bet kas žin iš kokios priežasties ne-pribuvo. Vietoj jų kalbėjo drg. J. Maziukna, kuris kiek galedamas stengėsi nu-rodyti reikalingumą tver-ties ir organizacijos ir kovo-ti prieš šį netikusį surėdy-mą. Prisiminė ir apie karę ir gana aiškiai ir plačiai nurodė Europos karės blė-dingumą ir su koku tikslu ji buvo sukelta kapitalistų, kad iš darbo žmonių kančių ir ašarų pasipelnis.

Antras kalbėjo Suv. Val-kareivis, drg. Kontautas. Jis tai tikrai daug juokų pasakė, sakydamas: "mes kareiviai tik ir palaikom pa-saulį." Anot jo, karės bave ir busią ir niekas jų neiš-naikinsias, o nuo priešo rei-kia gintis. Bet iš kur bu-tų tie priešai, jeigu visi su-tikime gyventume? Tiek to, daug neminišiu, tik pa-sakysiu da tiek: kaip tik publika pamatė, kad karei-vis atstojato ant pagrindu, tuoj pasigirdo visoki žo-džiai, kiti šaukė: "Nenori-me mes tavo kalbos, nes tu esi žmogžudys!" ir t. t. Tas gana buvo aišku, kad jau šiandien publika žvairom žiūrį į kareivius.

Pertraukose deklamavo p-lė O. Bučinskiūtė, taip dailiai, jog kiekvienas liko užganėdintas. Žmonių bu-vo gal apie 280. Publika už-silaikė ramiai, išskyrant tą laiką, kada nedavė karei-viui kalbėti apie kapitalistų malonę. Buvo tečiau kelia-tas pardsavėlių kapitalis-tams ir alkoholiui, kurie be savo proto atėję kelė ne-tvarką.

Dar priminsim: LSS. 155 kp. kas serodos vakarą ren-gia diskusijas. Diskusuo-jama daugiausia apie karę ir abelnai apie viską, kas tik darbininkams yra reika-linga. Diskusijas toje pa-čioje tvarkoje tęsis ir ant toliaus. Vakaro vedėjas.

WILKES BARRE, N. H.

Juodrankiškųjų laikra-rikuotojai.

Mūsų vietinis laikra-ruo, gruodžio 13 d. per pa-lą pasakė, kad socia-listai jam atrasė laišką reikau-dami net \$90,000.00, o jai šai tų pinigų nepasipažino, tai socialistai žadą išspro-dint bažnyčią. Jisai man, kad žmonės ir tikės tiems jojo melams.

LSS. 92 kp. išgirdus kuni-gą taip begėdiškai bažny-čioj meluojant tuojaus pa-siuntė pas jį 3 delegatus, kurie pareikalavo, kad pri-rodytų kada ir kokius lai-škus jis nuo socialistų ga-vo. Prispirtas prie sienos kunigas prisipažino, jog jo-kio laiško jam socialistai nerašė, bet jis bažnyčioj taip sakęs (vadinas mela-vo) tyčia, nes jie eina prieš tikėjimą. Skaitytojai da-bar galite suprasti, kokių kovos įrankių imasi kunigi-ja. Juk vos kelios savaitės atgal Montelos kunigas ir-gi buvo per anglų laikra-ščius paskelbęs, kad ir jam panašus laiškas buvęs pri-siųstas (šiame numeryj tel-pa apie tai koresp. iš Mon-tellos. Red.).

Beto minėtasai Wilkesbar-rio kunigas yra ant tiek profanas ir proto ubagas, kad net nežino koks laikra-štis yra socialistų Sąju-nos organu, nes emė skelb-ti, kad "Keleivis" esąs Są-jungos organu, o tas, girdi, yra bedieviškas. Apie pri-vatišką nuosavybę tasai ku-nigas pasakė, kad Dievas Adomui rojuje davęs turtą ir iš kapitalistų turtą atim-ti būtų bedieviška. O apie Lietuvos šelpimą pasakė, kad socialistai šelpsią su-rinktais pinigais mažame-mius ir dvarų tarnus, o ku-nigams ir dvarininkams nieko neduosią. Čia kuni-gėlis padarė klaidą: norėda-mas socialistus apjuodinti, — išgyrė. Nes, juk, ir pa-kas gali suprasti, kad beže-miams ir kumečiams labiausia reikalinga pašalpa.

Burdingtonas.

DORRISVILLE, ILL.

Klaidos atitaisymas.

Tilpusioj "Keleivio" No. 51 mano korespondencijoj pasakyta, kad: "J. Butkus girtas budamas pradėjo keiktis svetainėje, o J. Pan-gonis drožė Butkui į galvą." Turėtų gi buti: kada J. Butkus girtas budamas pra-dėjo keikti socialistus, V. Gereltauskas (socialistas) norėjo priėjęs sudrausti Butkų. Tuom tarpu J. Pan-gonis kirtu V. Gereltauskui per galvą, kad tas net par-virto ant žemės. Mat, tie-du žmonės buvo įniršę ant socialistų, kam tie išdriso užduoti kunigui klausima: špitolinko švogeri.

Panama.— Šiame Ameri-kos kampelyj randasi 2 lie-tuvių šeimynos ir 6 pavie-niai tarnauja Suv. Val. ka-riumenėj. Nepratusiam žmogui čia labai nesmagus kraštas. Oras visada šil-tas, yra visokių pavojingų vabalų. Baltavedžių žmo-nių labai maža, daugiausia juodvedžiai ir indijonai. Aplink yra dideli kalnai; g-riose pilna visokių žverų.

Darbų paprastam darbi-ninkui maža. Juodvedžiai dirba už mažą mokestį, per-tai kitiems darbininkams mašina uždarbį. Geri ma-šinistai ir šiaip amatininkai galėtų čia gauti darbą su geru užmokesčiu.

Šiame krašte vaisių įvai-riausių rūšių nepaprastai daug užauga, kaip va: ba-nanu, orančių, coconatų ir visokių vuogų. Kas turi daug pinigų — gerai čia v-ra žiema praleisti. Kapitali-stai gali gerai čia žiema vie-šėti. Amerikos kareivis.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Maikie, sveikinu tave su Naujais Metais. Linkiu tau laimės ir pasisekimo; kad ponas Dievas duotų tau dvasios šventos ir ramybės; kad šventas Mykolas su ilga savo šoble saugotų tave nuo piktos pagundos; kad socialistai neišvestų tavęs iš gero kelio; kad išaugtum didelis vyras ir prisirašytum prie lietuviško vaiko, o kada Abraomas pašauks mano dušią į dangų, kad užimtum mano vietą.

— Aciu, tėve, už gerus tavo norus. Kiek laiko tu mokinaisi tokio ilgo linkėjimo?

— Vaikie, aš nieko nesimokinau. Aš dabar taip gerai jaučiuos, toki jaučiu įkvėpimą, toki proto pakilimą, kad galėčiau kažin kokią prakalbą išpilti.

— Gal gavai nuo vyčių Kalėdoms dovanų, kad taip gerai jautiesi.

— Ne, vaikie. Per Kalėdas aš buvau nuvažiavęs Chicago švento Kazimiero seserų pažūrėt. Kad tu žinotum, kaip jie mane tenai priėmė! Ant rankų nešiojo... kitaip ir nevadino, kaip "gerbiamas mūsų generolas".

— Kas tave taip guodojo?

— Chicagos inteligentai, vaikie.

— Kokie inteligentai?

— Daktarai, advokatai, redaktoriai, bankieriai ir da kitokie činauninkai.

— Ar tik ne meluoja, tėve?

— Dievaž, vaikie, kaip tu gyva mane matai, "Kataliko" redaktorius pabučiavo man rankon.

— Tu ir su juo susipažinai?

— Jes, vaikie, tris bačkutes išgėrėm.

— O kaip jis išrodo?

— Kas?

— "Kataliko" redaktorius.

— Panašus į kunigo gaspadinę, vaikie. Trumpas, storas — kaip bačka. Ale smarkus vyras. Kalbėdamas apie socialistus, kad kirto kumscia į stalą, tai net silks nusiirto žemėn.

— Na, o ką tu, tėve, daugiau Chicagoj matei?

— Aplankiau, vaikie, 30 tautiškų salonių ir atradau, kad lietuvių kultura tenai stovi augščiau, negu Vilniuje.

— Na, na?

— Jes, vaikie. Pas juos tenai net ant šnapso lietuviškai rašo. Ir netik rašo,

Iš ten, kur ašaros byra ir vargas spaudžia...

Susirėmė pasaulio galiūnai ir atstatė krutinę vienas priešais kitą: sužvango plieno ginklai, patrankos atvėrė ugnia žėrinčius savo nasrus ir prabilo griausmo kalba... Dangaus skliautai suvirpo, pilkoji žemėlė dejuoja šarvuotų karžygių mindoma bei žirgų trempiamą... Nusigando nelaimingojo kampo gyventojai.

— Kur priešas, kur kova?

— Kur bėgsim, kur dingsim? — bastydamies vienas kito klausias. Bet į kiekvieną klausimą vienų vienas atsakymas tegirdis: — Vargas!

— Vargas mums nelaimingiems! — Ir eina tas žodis iš lūpų į lūpas per kaimus ir miestus.

O vakarų krašte vis dunda labyn. Dunda nuo ankstyvo rytmečio ligi vėlyvam vakarui be jokios pertraukos, be atvangos.

Ugniniai gaisrų liežuviai nudažė purpuros varsa tirštus moliuskus debesius ir prasiskverbė pro juos prošvaista laišo padanges...

Mykia nusigandę gyvūliai. Varnai kranksėdami pulkuojasi ir, lyg ką baisaus prijausdami, skubinas į rytus...

Pabaisys apėmė ir žmogaus sielą: turtingieji miestų gyventojai bėga, moteris alpsta, vaikai verkia...

— Vargas! Vargas! — vienuose kampuose tiek tik ir tegirdis.

Bet kas lietuviui vargas? Vargas lietuviui brolis. Jis su vargu gimęs, su vargu išvien gyvenęs; žino, kad su vargu ir mirti reikės. Jis jokio vargo nebijo. Ramiai jis laukia ateinančio ir šio naujo vargo.

Moteris, vaikučiai verkia? Kiek mokėdamas ir kiek galėdamas ašaras jiems šluosto, ramina, o pats neturi kada nei ašaroti, nei nerimauti. Sunkus darbelis — visa jo paguoda.

O čia karė su visomis savo baisenybėmis, lyg kokia perkūnija su žaibais, atūžia visus kraštus. Kryžiuočiai ainiai kaip jūros vanduo užplūdo gražiausią Lietuvos dalį...

Tiesa, jie ir vėl umai išsi-nešdino iš kur atėjo, bet Lietuva jau nebe ta. Ten kur bažnyčios grožėjos — griuvėsiai tvokso; kur kaimų sodai žaliavo — vėjas pelenus kedena; kur kviečių dirvos geltonavo — grynūtelis kaip gredimas tyrliaukis tebeliko.

Vargas!

Taip, kur naujos gadinės vandalo koja žengė, tikras vargas gyventojams teliko. Aš pats lankiau tas vietas, savomis akimis žiūrėjau į išnaikinimo didumą; savomis rankomis, galima sakyti, palytėjau to vargo ir jaučiau, nors neragavęs koks kartus jis yra tiems, kurie likimo verčiami paragavo jo.

Atvažiavau Slabadon (Seinų apsk.). Siūstas čion buvau rankioti žinių apie nukentėjusius nuo karo. Bet rankioti neprisiėjo, nes semte pasisemti tokių žinių čia galėjau. Šiame kampa je jų kruvos tebė.

Murinė bažnyčia, kurią parapijonis, taip gerėdavos, visiškai sunaikinta. Kuorai ir visas prysakys išsprogdinta. Dideliausi plytų kalnai sugriosti ant šventoriaus ties didžiaisiais vartais. Tarp plytalių išmėtyta varpų šukės, stovylių skeveldros, skardos sklypai, lotų galai, gelžgaliai... Stogai nudėgę, sienos suskile ir dumais aprukę. Vietoj langų širpsio be jokios kvarmos didžiausios skylės, pro kurias išiveržęs vėjas kaukia ir blaškos šventyklos liekanose. Net šiurpuliai perima žmogaus kūną. Baisu ir liudna. Žmonelės, sako, kas šventa diena sueina ant tų griuvėsijų ir rauda, rauda griaudžiomis ašaromis.

Ale kaip gi? Juk tai brangiausia jiems vietele! Juk tai jų prakaistas, jų darbas! Susirinko apie mane jų visa kuopelė.

— Kas girdėti? — klausiu.

— Nagi kas? — Vargas! — vienu balsu visi atsiliepia.

— Bažnytelės nebeteekom, šalk dabar plika galva ant vėjo ir lietaus. Dabar tai dar pusė bėdos, bet kas bus žiemą per šalčius ir pūsnis? — Ir visi nusiminusia akia pažvelgė į tą pusę, kur jų bažnyčios griuvėsiai dunksojo.

Visi padėjavo, galvomis palingavo.

— Gi man, Dievuli, — prislinkus arčiau per žmones verkšlėndama ėmė skųsties našlė, — išplėsta visas turtelis. Javeliai visi arkliais iškloti, sutrempti; bulvės nukasta, uždaras ir drapanos išvogta... Li kausi, varge, grynūtelė kaip pirštas. Nei kuo apsidengti, nei ko į burną paimiti... O šeimynos šešetas, visiems reikia, visi šaukias...

Susigraudinus senuke šluostosi antakius ir vis pasakoja ir vis naujus vargus, naujas nelaimes. Kas jas visas ir sursaus.

Dar nespėjo išsipasakoti, o jau kiti traukia ją už skverno:

— Gana, gana bus jau, močiutė, duok ir mums pasiskusti.

Tokių norinčių pasiskusti atsiranda visa galybė. Vienas pro kitą spaudžias, kad tik arčiau prie to, kuris vargus jų užrašys. Ar bus iš to kiek naudos, ar ne — tiek to, bet tik pasiskundus, by tik iš vidaus išmetus, kas skauda, kas slėgia, degina. Na ir ima pasakoti.

— Aš dar bado neva nekenčiu — skundžias raudonai kailiniais apsitaisęs ukininkas. Turbut dar gyvulių ir lauko, bet kas? Trobos karo reikalais sudėgintos kartu su visu pašaru ir manta. Galėčiau dar kiek ir nusipirkti, bet nėra kuro. Už gyvus pinigų negauni. Tai susilaukėme laikų!... Gyvūliai bada kenčia. Pusedykiai prisieis žydams atiduoti.

— Atiduoti, tai atiduoti įsiškia šale stovys juodu švarku ukininkas — bet ką darysim pavasario sulaukę, nei gyvulių nei padarų, nei duonos, nei sėklos nebeturėdami? Tuomet tai jau tikras bus badas!...

Visi liudnai linguoja galvomis, pritardami kalbėtoju.

— Jau daug geriau būtų, jei patį savo turėtumėm! — kažin kas iš kuopos išsireiškia.

— Žinoma, žinoma! — priitaria jam visi.

— Jiems — dar vis, ale man tai vargas! — prasiskverbes pro žmones, artyn bando skusties kitas. Ale ir be skundo aiškiai matyt jam iš veido, jog ne gerovės pas jį namuose esama. Švarkas nudėvėtas, veidas suvargęs, žeme apneštas, akys indubusios, po akim mėlynoja plati delčia.

— Let-ne-let gyvas išliktu galai, gelžgaliai... Stogai nudėgę, sienos suskile ir dumais aprukę. Vietoj langų širpsio be jokios kvarmos didžiausios skylės, pro kurias išiveržęs vėjas kaukia ir blaškos šventyklos liekanose. Net šiurpuliai perima žmogaus kūną. Baisu ir liudna. Žmonelės, sako, kas šventa diena sueina ant tų griuvėsijų ir rauda, rauda griaudžiomis ašaromis.

Ale kaip gi? Juk tai brangiausia jiems vietele! Juk tai jų prakaistas, jų darbas! Susirinko apie mane jų visa kuopelė.

— Kas girdėti? — klausiu.

— Nagi kas? — Vargas! — vienu balsu visi atsiliepia.

— Bažnytelės nebeteekom, šalk dabar plika galva ant vėjo ir lietaus. Dabar tai dar pusė bėdos, bet kas bus žiemą per šalčius ir pūsnis? — Ir visi nusiminusia akia pažvelgė į tą pusę, kur jų bažnyčios griuvėsiai dunksojo.

Visi padėjavo, galvomis palingavo.

— Gi man, Dievuli, — prislinkus arčiau per žmones verkšlėndama ėmė skųsties našlė, — išplėsta visas turtelis. Javeliai visi arkliais iškloti, sutrempti; bulvės nukasta, uždaras ir drapanos išvogta... Li kausi, varge, grynūtelė kaip pirštas. Nei kuo apsidengti, nei ko į burną paimiti... O šeimynos šešetas, visiems reikia, visi šaukias...

Susigraudinus senuke šluostosi antakius ir vis pasakoja ir vis naujus vargus, naujas nelaimes. Kas jas visas ir sursaus.

Dar nespėjo išsipasakoti, o jau kiti traukia ją už skverno:

— Gana, gana bus jau, močiutė, duok ir mums pasiskusti.

Tokių norinčių pasiskusti atsiranda visa galybė. Vienas pro kitą spaudžias, kad tik arčiau prie to, kuris vargus jų užrašys. Ar bus iš to kiek naudos, ar ne — tiek to, bet tik pasiskundus, by tik iš vidaus išmetus, kas skauda, kas slėgia, degina. Na ir ima pasakoti.

— Aš dar bado neva nekenčiu — skundžias raudonai kailiniais apsitaisęs ukininkas. Turbut dar gyvulių ir lauko, bet kas? Trobos karo reikalais sudėgintos kartu su visu pašaru ir manta. Galėčiau dar kiek ir nusipirkti, bet nėra kuro. Už gyvus pinigų negauni. Tai susilaukėme laikų!... Gyvūliai bada kenčia. Pusedykiai prisieis žydams atiduoti.

— Atiduoti, tai atiduoti įsiškia šale stovys juodu švarku ukininkas — bet ką darysim pavasario sulaukę, nei gyvulių nei padarų, nei duonos, nei sėklos nebeturėdami? Tuomet tai jau tikras bus badas!...

Visi liudnai linguoja galvomis, pritardami kalbėtoju.

— Jau daug geriau būtų, jei patį savo turėtumėm! — kažin kas iš kuopos išsireiškia.

— Žinoma, žinoma! — priitaria jam visi.

— Jiems — dar vis, ale man tai vargas! — prasiskverbes pro žmones, artyn bando skusties kitas. Ale ir be skundo aiškiai matyt jam iš veido, jog ne gerovės pas jį namuose esama. Švarkas nudėvėtas, veidas suvargęs, žeme apneštas, akys indubusios, po akim mėlynoja plati delčia.

— Let-ne-let gyvas išliktu galai, gelžgaliai... Stogai nudėgę, sienos suskile ir dumais aprukę. Vietoj langų širpsio be jokios kvarmos didžiausios skylės, pro kurias išiveržęs vėjas kaukia ir blaškos šventyklos liekanose. Net šiurpuliai perima žmogaus kūną. Baisu ir liudna. Žmonelės, sako, kas šventa diena sueina ant tų griuvėsijų ir rauda, rauda griaudžiomis ašaromis.

pleškino visą mano sadybą. Viena grinte ė liko, bet ir ta sušaudyta.

— Ir aš toks-pat — priduria kitas šale durų stovįs vyras.

— Gi ir su manim ne geriau — skundžias trečias, ketvirtas.

Nutariau nuvažiuoti vieton apžiūrėti jų nuoskaudų didumą. Iš valsčiaus gavau "stuiką" ir netrukus išvažiavau. Padegėlių esama dviejuose kaimuose: Milastenuose ir Seiliunuose. Važiuoju į Milastenus. Teisybė, žmogaus supleskėjęs kluonas su visa gėrybe ir rusys, kame sunėšę buvo ne tik viralus, uždarą, bet ir rubus. Ugnis sunaikino visą. Net ir kiaulių keliatas galą gavo. Apžiūrėjęs ugnivietę, užėinu svirnelin — tušcia, tik pelų kruvelė. Eiu pirkion — purvina, negražu, vargas.

— Kuo maitiniesi? — klausiu padegėlio.

— Gi kuo? Štai dar karčių rūgių davė kaimynas darininkas, baigiam jau valgyti. — Čia parodė duonos žiauną padėtą ant skobnies. — Tai visas mūsų maistas, toliau reikės ubagauti, gyvas žemėn nelši...

Rasau atsisėdęs galusko bėnį, o nuo krosnies pro pečiurkę blyksi dvi kaip žarijos mergučės akytės. Pasirodė bijos — visa suodina ir tik vienuose marškinuose. O čia girdi kalbant apie jų vargą, goki indomus dalykas! Ką gi duotų, kad galėtų arčiau prieiti prie stalo ir išdžiuvusiomis nuo bado lūputėmis pati pasiskusti, kaip sunku misti juodos duonos kriauklė, kaip nuobodu per dienų dienas ant krosnies tunoti... Bandė jau lipti... bet susigėdo ir atgal sugrįžo savo gulyklon ir tik iš tenai sekė ašarotomis akytėmis kiekvieną mano judėjimą.

Važiuoju į Seiliunus pas kitą — dar aršiau. Likusi tik vienu viena grincia. Nei kluono, nei tvarto, nei svirno — nieko, tik vieni pelemai. Ineinu vidun: priemonioje pasidaryta arklių tvartas. Mėsas dvokia, net kvapą užima. Pirkia irgi kaip tvartas pilna purvų ir mėšlo; ties skobnia kiek atšluota. Matyt, tai darbas mažytės mergučės, kuri pamaičius svečią atvažiuojant bandė padabinti savo buveinę. Šeimininkas žmogus dar ne pėsenas.

— Tai turėję ligi valiai? — klausiu.

— Ui, Dievuli, ką mačiau, tai nei didžiausiam savo neprieteliui nevelyčiau matyti! — susiėmęs rankas sušuko vargasas. — Kaip pradėjo kulkos iš visų pusių lėkti — gyvas pragaras darė. Sulindome visi į duobes, kurias iš anksto jau buvome prisirengę ir nieko nei nežinojome kas viršuje, ant žemės darosi ir tik ant rytojaus, kada nutylo kauluolių griausmas, išlipę iš duobių ant viršaus pamatėme, kad jau iš mūsų triobų beliko tik ši viena grįčiutė — ubagais likome, sugubijo amžinai.

Sužinoję apie mano atvažiavimą susirinko kiti sodybių ukininkai. Visi jie nusiminę, pilnomis akimis ašarų žiūrėjo į mane maldaujančiai, tai vėl su neįsistikėjimu. Matyt, manė, kad ir aš esu tų pačių ponų sėbras, dėlėi kurių jie šiandien liko be duonos kėsnio ir be pastogės.

Teko apvažiuoti daugelį miestelių, buti daugybėje kaimu. Visur vienas ir tas pats žodis teskamba: — Vargas!

Niurus kaimiečio veidas vilgomas nuolat ašarų, visiškai ašiniaukė ir aptemo. (Iš "Šal"). Antanas.

Užsienio L. S. D. P. Biuro Pranešimas.

Lietuvių buržuazijos klaidos, Dumos narys Yčas pranešė Dumoj visų lietuvių vardu, be partijų skirtumo, kad lietuvių tauta užmirštanti savo nuoskaudas ir žiūrinti į šitą karę, kaip į šventą. Ir apskritai visų spalvių lietuvių tautininkai, pradedant reakciniais klerikalais su Pranačiais priešakyje ir baigiant vadinaisiais liaudininkais ("demokratais") su Bulota priešakyje, — visi jie rašo savo deklaracijose apie visų lietuvių solidarumą šitoje karėje su "kryžiuočiu užpludimu" — "su besociu, visus rujančiu germanizmu." Jie laiko Rusijos karę su Vokietija ir Austro-Vengrija liuosuojamąja kare ir skelbia, jog "Rusijos istorinė misija esanti vaduoti ir vienyti tautas;" odelto ji turinti sujungti po Romanovų sparnais ir visą Lietuvą — Prūsiją ir Rusijos Lietuvą. Jie nori "išliuosuoti" prūsų lietuvių iš-po "vokiečių jungo," norint tie nėkuomet nėra išreiškę nė mažiausio noro susijungt su Didžiąja Lietuva ir visiškai nušalinti stovėjo nuo tautinio jos judėjimo. Beto Didžiosios Lietuvos tautininkai norėtų sučiupti visus Rytų Prusus, norint lietuvių ten beliko vos apie 100 tukstančių.

Vergiškai nusilenkdami caro valdžiai, lietuvių tautininkai tikisi ingysią sau teisių. Vienas už kito jie stengiasi intikint caro valdžią, jog tikrai esą jai atsidavę. Kaip ir priitinka tikriesiems caro patrijotams, šaukia apie vokiečių žiaurumą ir begėdiškumą ir garbina rusų kariumenės, net ir kazokų nuopelnus. Ir visur pabrėžia, jog jie išreiškia visų lietuvių pažiūras, be partijų skirtumo.

L. S. D. P. vardu mes protestuojame prieš tokius skelbimus: L. S. D. P. nekuomet nėra ingaliojusi nė Yčū, nė kitų lietuvių buržuazijos klaidų kalbėt jos vardu. Neingaliojo jų savo vardu kalbėti nė Lietuvos proletarija.

Pasiremdami tomis, tiesa, neskaitytomis žiniomis iš Lietuvos, kurias mums pasisekė gaut, mes galime pranešti, jog L. S. D. P. ir šituo sunkiu metu loko tikra tarptautinės darbininkų socialdemokratijos principams. Ji laiko šitą karę ne prispaustųjų tautų gynimu, o imperijalistinių tarptautinės buržuazijos troškimų vaisiumi. L. S. D. P. aiškina veidmainingą caro valdžios politiką, kuri tarytum nori išliuosuoti slavų tautas iš-po austrų "jungo," o tuo tarpu pati daug labiau, negu Austrija, persekioja svietimas tautas, kuri užduosino visą darbininkų spaudą, pilnus kalėjimų prigrudo mūsų draugus ir kuolabiausia persekioja kiekvieną darbininkų klesos savarankiskumo apsisieikimą. L. S. D. P. nurodo į rytų Galiciją, kuri jau dabar pamatė visus savo "išvauduotojų" — Bobrinskių ir Gregusų viešpatavimo smagumus. Delto ji juo energingiau protestuoja prieš reakcinių Romanovų patrijotų siekimus, kad prijungt Rusijai Rytų Prusus. Ji protestuoja ir prieš buržuazinės lietuvių spaudos "donosų" kompaniją ant Lietuvos gyvenančių vokiečių, taip pat ir apskritai prieš šlykštų vokiečių siundymą.

L. S. D. P. ir dabar tebesiremia seniai išmėgintais pamatais ir tebešina tas pačias, kaip seniau, pažiūras, jog prisilėgtosios Rusijos tautos tegalės ingyt laisvės ir teisių tik kovodamos su caro valdžia, o ne eidamos lekajų pataikavimo arba politikierių ir "diplomatių" keliais. L. S. D. P. ne laukia išganymo Lietuvos proletarijai ir nuo karingosios vokiečių, kaip ir rusų imperijalizmo politikos. Delto ji po senovės kuoenringiausia eina prieš tas politikos baisias pasekmes, neskančias dabartines kares. Ji, kaip ir seniau, laiko savo uždavinium organizuoti darbininkų minias ir, kiek galima, padėti jiems šitoj sunkioj valandoj. Ji neša į jų eiles nepermalduojamą protestą prieš dabartinę karę ir šaukia kovot, kad ji kuogreičiausia būtų pabaigta. Tvirtai laikydamos klesinių darbininkų pažiūrų, ji jungia Lietuvos proletariją kovai su caro valdžia ir galutinam socializmo įvykdimui.

Užsienio L.S.D.P. Biuras.

IS AMERIKOS.

Kaip Pranauckas norėjo pralobti.

Nusipirko mašiną pinigams daryt, bet...

Vienas skaitytojas prisiuntė mums iš Philadelphiaus iš "North American" iškarpą, kur aprašoma idomus atsitikimas.

Tris gražiai apsirengę vyrai atėjo pas lietuvių Liudviką Pranaucką ir pasiūlydė jam mašiną pinigams daryti. Mašina spausdino 10-dolerines ir 20-dolerines. Stačiai stebėtis reikėjo, sako Pranauckas, kaip greitai ji darė pinigus, kada tie trys "džentelmanai" jam rodė. Ir už tokia mašiną jie pareikalavo tik... \$3,100. Pranauckas turėjo tiek pinigų salione užsidirbęs ir užmokėjo. Jam rodėsi, kad jis įgijo pasaulį. Jo turtais dabar jau negalėjo but galo — taip bent jam rodėsi. "Tai geriausia mašina pinigams spausdinti visame pasaulyje," aiškino jam trys "džentelmanai." Ji taip įtaisyta, kad prie jos nieko daugiau nereikia, tik įdėti volėlį baltos popieros, kurios jie duoda už dyką, ir sukuti už rankos, o per kitą galą išeina jau gatavi pinigai. Jie parodė jam kaip tai daryt ir ištikrųjų iš mašinos ėjo nauji, gražūs pinigai.

Pasilikęs vienas namie po No. 2700 Passyunk ave., Pranauckas pradėjo pati mašiną bandyti. Įdėjo paliktos popieros, suka — išeina balta popiera. Deda jis kitą popierą — išeina balta. Pranauckas apalpo.

Kada jis atsivogo, jis buvo jau ligonbutyje. Čia jis papasakojo daktarui, kas su juo atsitiko ir daktaras jam patarė kreiptis į slaptąją policiją. Išėjęs iš ligonbutio Pranauckas pasiėmė "pinigų" mašiną ir nuėjo slapton policijon.

"Well, tai ne pinigams daryt mašina," paaiškino jam slaptos policijos, pirmta mašiną gerai išgaminavę. "Jei tai būtų pinigams daryti mašina, mes tave areštuotume kaip netikrų pinigų dirbėją."

Pranauckas buvo nuėjęs da sykį policijon, bet nieko nepešė. Agpavikų surasti policija neapsiima.

30 LAIVŲ BOMBARDUOJA UOSTĄ.

Kopenhagene gauta iš Berlyno žinia, kad 30 francų ir anglų kariškų laivų bombarduoja ant Adriatikos Austrijos uostą Polą, kur stovi austrų laivynas.

Pirmąsyk mušyje.

(Sužeisto pasakojimas)

—Nepasakysiu nė vietos nė tos dalies, kur aš tarnauju, — taip pradėjo savo pasakojimą sužeistas oficeris-artileristas, — nenurodyti net ir tos vietos, kur mes mušėmės... apie tai mums užgin-ta pasakoti... Bet apie tai, ką aš patyriau tame mušyje, galiu jums papasakoti.

Aš su dėkingumu paspaudžiau oficeriui ranką ir pradėjau atydziai jo pasakojimą klausyti.

—Ramiam laikui sunku yra suprasti, kas tai yra — tikrasis mušys. Žinau, kad aš privaliau nustatyti patranką; žinau, kad man reikia šaudyti į priešą; žinau, kad kuom daugiau aš priesingo-sios pusės kareivių išmušiu-tuom geriau man ir mūsų ar-mijai. Tas, jeigu norite ži-noti, yra vienintelis tikslas kiekvienos kariaujančios ar-mijos... Tas yra teorijoje, tas turi būti ir praktikoje.

Štai apskelbė karę ir mu-sų brigadą pasiuntė į karės lauką. Su noru einu ir su noru visi kiti eina. Visi vienaip namome: šaudyti į priešą ir kuod daugiau jo ka-reivių išmušti.

Nuėjome. Mums pasakė, jog ryto rytą prasidės mušys, nurodė vietą, įdėvė bri-gados viršininkui planą mu-sų artilerijos veikimo. Ir nuo tos minutės, nejučiomis, dvasią apėmė lyg koki tai šiurpulys. Ne baimė už save, ne bijojimas priešų, bet kas-žin kas toks nežinomas, ne-matomas šiurpulys per kūną perliando.

Šeštą valandą ryto mes atidengėm ugnį prieš nema-toma, bet tariamąjį priešą. Vidurdiemyje mums pasakė, jog visas vokiečių korpusas stengiasi apšaudyti dešinią mūsų sparną. Mums užko-mandavo: "po dešinei-mars" ir mes einame. Užimame naują vietą (poziciją) ir lau-kiame. Štai žiurim: eina priešas. Tuojau prieš ar-tilerija atidengė prieš mus ugnį. Užstatai patranką, duodu paliepiam šaudyti, o pats jaučiu save lyg kokiame ukanotame sapne. Pradėjo nykti ketvirtosios batarejos mūsų oficeriai... Aš — trečioji batarejoje. Mes pakol kas, be nuostolių žiuriu, vokie-čiai artinasi prie mūsų ir už-puola! Viens pulkas, kitas. Užstatai patranką, palei-dži sovini... į patį vokiečių kariūmą... pirmo pulko tir-štumą... paskui antrą sovini-ų, trečią ir t. t. Matau, krinta žmonės kaip musės, matau dar-gi, kaip sudras-kytų sovinius vokiečių kunų dalys į orą išleikia ir vėl at-gal žemyn krinta...

Taip praeina koks pusva-landis... Vienas prieš pul-kas suvisai išnaikintas, su-naikintas ir antras ir baigia-mas naikinti trečias, o aš vis patrankas nustatinėjū į patį tirštumą ir šaudau... Vakarykščia baimė ir šiur-puliai išnyksta, aš užsidegu ir be mažiausio pasigailėji-mo pleškinu priešą... O jis vis eina artyn, per negyvu-sius lavonus lipa ir vis krin-ta. Aš nesuprantu ir neįsi-gilinu į priešo manevrą. Ir kam jis man? Kam man rei-kalingi jo gudrumai? Aš užimu sau gerą stovį ir ker-tu jį be pasigailėjimo, nely-ginant stiprus bernas, su dalgiu rankose tirštą dobilų lauką...

Pirmą naktį po to mušio negalėjau užmigti. Nespėju akis užmerkti, tuojau jis matosi: laukas mušio... ei-na didžiausi vokiečių ka-reivių pulkai, o aš šaudau iš patrankos ir taikau į patį jų tirštumą... leikia į viršų jų rankos, kojos, galvos, drai-kosi po orą žarnos... Baisu ir priiminti.

—Keliuose, Tamsta, mušiuose buvote? — aš paklau-siau oficerio.

—Keturiuose, — atsakė su-žeistas ir toliau tęsė savo kalbą. — Į kitus mušius ašėjau kaip automatas... Intem-pi buvo raumens, o visas lyg paralyžiaus užgautas... Toks paralyzius, kad aš ne-jaučiau skaudėjimo nuo žai-zdos ir dar-gi nejaucia, kuomet ir kas mane sužei-tė... Tik atsimenu lyg per sapną, kad pradėjo suk-tis galva ir akys margti, o dau-giau nieko neatsimenu, tik jaučiau, kaip pusiau apmi-ręs ir krisdamas ant žemės, truputį susitrenkiau... Kas su manim toliaus dėjos — ne-žinau, tik pasijutau visas ap-rištas Košedaruose.

"Ryg. Naujienos."

Balsas iš Lietuvos.

"Keleivio" leidėjo J. Ge-gužio vardu atėjo šitoksai iš Lietuvos laiškas, rašytas kaimiečio ranka, kurį pra-šoma patalpinti laikraštin.

Brangūs viengėnčiai! Jūs gyvendami už juriu nors ir skaitote laikraščiuose apie Lietuvos vargus, bet, tikiu, mažą turite supratimą ko-kie baisūs laikai ištiko mu-sų tėvynę.

Lietuva nunai virto "pra-garu". Miestai, miesteliai, sodžiai ir viensėdijos — sto-josi griuvėsiais; vietomis gi gaisrų sunaikintais tyr-laukais. Mūsų Lietuvos dalis liko milžinišku kapi-nynu. Laukai tapo aplietų krauju. Tyrasai Nemunas tekojo krauju pasruvęs ir nešė į jures jaunų Lietuvos bernuželių — kareivių la-vonus, sykiu ir vokiečių narsuolių.

Žmonės, kurie nepašaukti karėn, yra tik kankiniai. Ne iš priešų ir savųjų pusės, bet bado kankiniai.

Turtingieji ukininkai ir šiandien nenusigąsta; jie yra visa ko pertekę. Tuli iš jų po karės dagi pralobs, nes gyvuliai nepaprastai pi-gūs; turėdami pašaro ir pri-sipirkę gyvulių, po kareį ga-lės brangiai parduoti.

Girdėjau, kad Amerikos lietuviai iš širdies rupinasi Lietuvos brolių likimu ir savo trisius sudėjo šelpimui nukentėjusių nuo karės tuk-stančius.

Jūs, mieli broliai ir sesu-čiai, kurie aukaujate nu-šalėjusiai tėvnei tukstan-čius, neužmirškite, jog jusų pagalbos laukia pirmieji be-žemiai ir mažažemiai, jusų gimines. Atminkite visą Lietuvą kartu, tuo labiau atsiminkite savuosius gim-i-nės, kurie nieko netur, tik yra rankpelniai, — tie dabar yra tikrais bado kankiniais. Iš tos pašalpos, kurią jūs a-ukaujate Lietuvai, be abejo, tie vargšai rankpelniai nie-ko negaus. Dvarininkams ir ukininkams tokių bėdų ir bado nėra, kokios patiko Suvalkijos kaimiečius ir kauniškius ordinarčius. Pastarųjų viską sunaikino, o algy jokių nebegauna, tai ir badas.

Neužmirškite, broliai, darbininkų-rankpelnų ne-laimingo likimo. Neduoki-te jiems numirti iš bado!

Kazimieras Buivydas.

18. XI. 14.

Ilakiai, Kauno gub.

P. S. Malonščiau, kad ši-tą balsą atspausdintų ir kiti laikraščiai.

K. B.

FRANCUZIJA ŠELPS NUKENTĖJUSIUS.

Francuzijos ministerių ka-binetas nutarė prašyti par-liamento, kad tas paskirti \$60,000,000 nukentėjusiems gyventojams šelpiti tose vie-tose, iš kur vokiečiai jau iš-varyti.

Karė Lietuvoj.

Naumiestis, Suv. gub. Kiek žinoma, Naumiestis vokiečių rankose buvo bene 6 kartus. Gyventojų visą laiką buvė labai maža. Iš dvasiškių, rodos, vienas tik-tai pralotas Oleka visą lai-ką gyveno. Kai kurie rusų laikraščiai, pav. "Birž. Vie-domosti," rašo, kad vokiečiai kunigus laikę porą savaitių kalėjime. Iš tikrųjų gi bu-vo taip: užėmę vokiečiai Naumiestį, įsitaisė telefoną, kurio vielos buvo nutiestos pro klebonijos langus. Ka-žin-kas nuplovė vielas. Į-tartas buvo vietos pralotas, bet magistras išsiaiškino dalykas ir pralotas buvo pa-leistas tą pačią dieną.

Nuo suvių sužeista du žmogų, sudeginta kelios dešimtys namų. Leveckio na-muose sudegė A. V. kningy-nėlis ir daug gaidų, tarpe kurių 60 naujai surinktų dainelių su gaidomis ir M. Petrausko rankraštis "Bi-rutė." Kalba, kad vokiečiai kaimiečiai su kareivių pa-gelbą "išrubavojo" sankro-vas. Lietuvių sankrovos vi-sai sunaikintos. Bažnyčia stovi, tik iš visų pusių gero-kai apšaudyta, ypač bokš-tas, iš kurio kareiviai dabo-jo priešus. Viena skylė pramušta lubose. Apras-kyta taip-pat visi namai va-karų pusėje. Tiltas sude-gintas. Meistai (Naumies-čio priemiesčiai) beveik svei-ki išliko, nekaltant apie tvoras ir langus. Gyvento-jų Naumiestyje tik kelios šeimos.

Apie Naumiestį matyti ukių; gyventojų labai ma-žai — vos kur-ne-kur užsi-lėgę bulves kasinėja. Ariant ar šiaip dirbant ligi Vilka-viškio nematyti.

Pilviškiai, Mariampolės apskr. Įėjus miestelin, tuo-jaus gauni nesmagų įspūdį — tiktas sugriautas: vienas ant šešupės, kitas ant Pil-vės. Pats miestelis nelabai apdraskytas. Sako, buk vo-kiečiai atėję šventoriuje a-bazą susistatė, išsikėlė An-tanavo dvaro javus ir išsi-vežė Vokietijon.

Krosna, Kalvarijos apskr. Krosnos apylinkė nukentė-jo gero-kai; čia buvė mušiai, čia stovėjo abazai. Be tro-vų ir trobų sienų neliko ki-tiems nė maisto, nė pašaro. Bažnyčioje vokiečiai nak-vo-davo; koncertuodavo ant vargonų (taip-pat elgėsi ir Naumiestyje), sako, buk šo-ke, dainavę... Kleboną už-darę kokion-ten pasiu-rė, pastatė sargybą: mat, norė-jų gauti pinigų.

Visur, kur teko būti, uki-ninkai nukentėjo: pašarai sunaikinti, trobos ir tvoros apdraskytos, medžiai nuka-poti. Nors mušio laukas sulyginamai metoli, nes pa-trankų šuviai kasdieną be-veik girdėti, bet ramesni žmonės apsiropato.

"Zagre" neviečia Ma-riapolėje, Vilka-viškyje, Pil-viškyje ir Naumiestyje. Daug gerų sumanymų žuvo. A. Vaičiūno ir J. Va-laičio rupeščiu buvo beren-giama statyti "Birutė" Naumiestyje, Kybartuose, Vilka-viškyje ir Prūsų Lie-tuvoje. Mariampolėčiai A. Iešmanto vadovaujami bu-vo bepradėdą taisyti kelia-tą vakarų Mariampolėje, Kalvarijoje, Birštone (Vil-niaus gub.), Sintautuose, Garlevoje, kurie taip-pat dėl karės neįvyko. Naujai patvirtinta meno draugija "Sietynas" nebesupėjo pa-daryti nė vieno susirinkimo.

Manau, kad ir daugiau gražiai pradėtojo darbo su-stojio. Ant galo pridursiu, kad nuo karės pabėgo be-veik visi kunigai veikėjai,

palikę draugijas su visais nariais, jų žodžiais beta-riant, Dievo valiai.

"Liet. Žinios."

F. J. Bagočius.

Tiesų Patarimai.

Skirgaila. Kontraktorius, ka-tras stato jums namą, neatsako už vagystę vieno iš jo darbinin-kų. Turit skyst patį vagį, o kontraktoriui užmokėt visus jam priklausančius pinigus.

Pusbroliai. Kada užgriebia skolininkas darbininko alga, Mass. valstijoje, jis gali užgriebt viską, kas yra daugau kaip \$10.00 pas darbdavį tada, kada šerifas arba konstabelis atneša raštus (writ), o ne \$10.00 ant nedėlios, kaip jūs ir daugelis ki-tų mano.

Jonas Pušinas. Namų savi-ninkas neturi tiesos įneit į ju-sų nuomuojamus kambarius jums nesant namie, tik jei jau but neatleistinas reikalas, kaip laike ugnies, kad vandens du-dos truktų, ar tam panašiai. Jei jis įnejo atsiimt savo lempų, kurios buvo ant gaso dudų lai-ke išnuomavimo kambario, jūs galite apskust jį už "trespass."

Klausimas. Žmogus už pra-sižengimą (šiame atveju už pa-vogimą drabužių ir atlipimą skrynūtės, iš kurios \$2.00 pasi-ėmė) gali būti baudžiamas tik ten, kur prasižengimas papildy-tas. Jei ta ypata viską padarė Chicagoj, tad jam nieko nega-liit padaryt Philadelphiaj, jei Chicago policija jo neįsieško su "extradition" popieriais. O dėl tokios menkos sumos ji neįsieš-kos, nes valstijai kaštuotų keli šimtai dolerių.

K. L. R. Randauninkas atsa-ko už kiekvieną nuostolį pada-rytą namuose, išskiriant papras-tą nusidėvėjimą gyvenamųjų kambarių. Todėl už pasigėru-sių kamininkų išmuštus lan-gus ir duris turėsit užmokėt. Suprantama, jūs galite atsiimt kaštus nuo tikrųjų kaltininkų, jei jie turi ką nors, jei ne, tai ką-gi iš jų gausi.

Seserei. Jei motina mirdama atidavė savo pinigus jums, tad turi tiesą broliui nieko neduot. Namus, kuriuos paliko turėsi pasidalyt. Jei geruoju negalit, pamikt vietinį advokatą, kurs paduos į teismą prašymą, kad paskirstyt.

Chicagoiečiai. Kiekviena val-stiją turi skirtingas tiesas kas-linik padalinimo ypatiško (paju-dinamo) turto mirusios ypatos ir nepalikusios testamentu. Tur-tas dalinas pagal tos valstijos tiesas, kurioj toki ypata turėjo savo namus. Mirimo vieta ne-daro skirtumo. Nors jūs bro-lis ir mirė. Illinoiso valstijojej kur jis buvo atvažiavęs įieškot darbo, bet dar neapsigyveno, jo palaikai bus padalyti pagal In-dianos tiesas, kur jis buvo pas-kiausia apsigyvenęs.

Kursėnų Dėdė. Skola pa-sensta į šešis metus ne nuo lai-ko pinigų paskolinimo, bet nuo laiko paskutinio tos skolos mo-kėjimo (jei mokėjo kiek) ar-ba prizaadėjimo.

Baltramiejus Y. Nors tamis-tos žemės sklypeliu naudojasi kaimynas, bet per 20 metų nuo laiko, kada jis pradėjo naudo-tiesi, gali nuo jo tą sklypėlį at-siimt.

S. Kirminui. Jei pati pabėgo tris metai tam atgal, ar dau-giau, gausi atsiskyrimą tuoj. Jei dar nėra trijų metų, turi laukt kol laikas sueis. Jei gali darodyti, kad ji susidėjo su ki-tais vyrais, tad persiskyrimą tuoj gausit.

Apigautam Berneliui. Jei ta-mista siuntei pinigus ir laiva-kortę mergaitei neturinčiai 21 metų, ji gali nieko neduoti, bet jei ji prizaadėjo atiduot skolą, uždama daugiau, kap 21 metų, ji tą pirmą skolą ratifikavo, ir apskundęs į teismą išlošit. Ar gausit pinigus priklausio nuo to ar ji jų turi.

Davatkų Priešiui. Jei tos kai-minkos taip negražiai kolioja jus, tad paimkit advokatą kuris išims ant jų warrantus kaip "commonraider and bra-wler," ir padės po kaučija, kad sulaukyt savo liežuvį ir nekengt žmonėms.

Išradėjui. Jei tamista išradai kokį dalyką bet neužpatentavai, o pradėjai išdirbinėt ir parda-vinėt, tad bile kas kitas gali panašius daiktus dirbt ir par-davinėt ir nieko negalėsi pa-daryt. Reikėjo tuoj patentą iš-siimt.

Juožapas Jukna. Už paprastą skolą galima skust kaltininką per šešis metus toj valstijoje kurioj skolininką galima skust. Jei skola yra ant popierios, ir po parašu yra žymė, tad skola neprapuls per dvidešimt metų.

K. Vaišvila. Jei randauninkas nemoka randos, jam gali pa-liept išsikraustyti į 15 dienų. Jei nori greičiau iškraustyti, tad turi duot kam nors kitam raš-tišką kontraktą (lease) ant to buto ir tada tas negeistinas randauninkas turės išėit į 48 valandas.

Perskeltagalvis. Tamista ga-li skust už žmogų, kurs tuose namuose gyvena, ne savininką, jei šalygatvys buvo nenuvaly-tas ir jį paslydę ant ledo susi-kulet.

Mainierui. Jei ugnagesiai išvažiuodami ant ugnies padarė namus nuostolius, miestas, ku-riam tie ugnagesiai priklauso turės atlygint.

Alfons.. Mirus ypatai ir ne-palikus testamentu, nieks netur tiesos, nė artimiausi giminės, prisiravint jo turta. Vieni iš artimesnių giminių, kaip tėvas, brolis, seniausis sunas, etc., tur paduot prašymą į teismą ir likt administratorium, o tada padalyt turta pagal vietinės valstijos įstatymus ir repor-tuot teismui. Be advokato ne-apsieisit.

Klausimas. Joks testamentas nors ir mirusiojo ranka rašytas neturi nė mažiausios vertės prie turto padalinimo, jei ant jo nėra parašų trijų liudininkų.

Neduok Dieve. Kad tamistos kaimynas, kuris gyvena ant jus kambarių viršaus, neduoda jums ramiai gyvent ir miegot, daužos, bėgioja, rėkia, etc., tei-smal negelbės nieko. Visą ką-gali padaryt pakalbėt su namų savininku, ir jei jis atsakys iš-kraustyti kaimyną, turėsi pats išsikraustyti.

Bučeriui. Jei tamista pristo-jai į bendrus (partnerius) prie seno vertelgos, tamista atsakai lygiai su juom už visas jo pir-mastias skolas, kaip ir jis pats arba jo kiti bendrai.

S. Kirminui. Jei pati pabėgo tris metai tam atgal, ar dau-giau, gausi atsiskyrimą tuoj. Jei dar nėra trijų metų, turi laukt kol laikas sueis. Jei gali darodyti, kad ji susidėjo su ki-tais vyrais, tad persiskyrimą tuoj gausit.

Apigautam Berneliui. Jei ta-mista siuntei pinigus ir laiva-kortę mergaitei neturinčiai 21 metų, ji gali nieko neduoti, bet jei ji prizaadėjo atiduot skolą, uždama daugiau, kap 21 metų, ji tą pirmą skolą ratifikavo, ir apskundęs į teismą išlošit. Ar gausit pinigus priklausio nuo to ar ji jų turi.

Davatkų Priešiui. Jei tos kai-minkos taip negražiai kolioja jus, tad paimkit advokatą kuris išims ant jų warrantus kaip "commonraider and bra-wler," ir padės po kaučija, kad sulaukyt savo liežuvį ir nekengt žmonėms.

Išradėjui. Jei tamista išradai kokį dalyką bet neužpatentavai, o pradėjai išdirbinėt ir parda-vinėt, tad bile kas kitas gali panašius daiktus dirbt ir par-davinėt ir nieko negalėsi pa-daryt. Reikėjo tuoj patentą iš-siimt.

Juožapas Jukna. Už paprastą skolą galima skust kaltininką per šešis metus toj valstijoje kurioj skolininką galima skust. Jei skola yra ant popierios, ir po parašu yra žymė, tad skola neprapuls per dvidešimt metų.

K. Vaišvila. Jei randauninkas nemoka randos, jam gali pa-liept išsikraustyti į 15 dienų. Jei nori greičiau iškraustyti, tad turi duot kam nors kitam raš-tišką kontraktą (lease) ant to buto ir tada tas negeistinas randauninkas turės išėit į 48 valandas.

Perskeltagalvis. Tamista ga-li skust už žmogų, kurs tuose namuose gyvena, ne savininką, jei šalygatvys buvo nenuvaly-tas ir jį paslydę ant ledo susi-kulet.

Mainierui. Jei ugnagesiai išvažiuodami ant ugnies padarė namus nuostolius, miestas, ku-riam tie ugnagesiai priklauso turės atlygint.

Alfons.. Mirus ypatai ir ne-palikus testamentu, nieks netur tiesos, nė artimiausi giminės, prisiravint jo turta. Vieni iš artimesnių giminių, kaip tėvas, brolis, seniausis sunas, etc., tur paduot prašymą į teismą ir likt administratorium, o tada padalyt turta pagal vietinės valstijos įstatymus ir repor-tuot teismui. Be advokato ne-apsieisit.

Klausimas. Joks testamentas nors ir mirusiojo ranka rašytas neturi nė mažiausios vertės prie turto padalinimo, jei ant jo nėra parašų trijų liudininkų.

Neduok Dieve. Kad tamistos kaimynas, kuris gyvena ant jus kambarių viršaus, neduoda jums ramiai gyvent ir miegot, daužos, bėgioja, rėkia, etc., tei-smal negelbės nieko. Visą ką-gali padaryt pakalbėt su namų savininku, ir jei jis atsakys iš-kraustyti kaimyną, turėsi pats išsikraustyti.

Bučeriui. Jei tamista pristo-jai į bendrus (partnerius) prie seno vertelgos, tamista atsakai lygiai su juom už visas jo pir-mastias skolas, kaip ir jis pats arba jo kiti bendrai.

S. Kirminui. Jei pati pabėgo tris metai tam atgal, ar dau-giau, gausi atsiskyrimą tuoj. Jei dar nėra trijų metų, turi laukt kol laikas sueis. Jei gali darodyti, kad ji susidėjo su ki-tais vyrais, tad persiskyrimą tuoj gausit.

Apigautam Berneliui. Jei ta-mista siuntei pinigus ir laiva-kortę mergaitei neturinčiai 21 metų, ji gali nieko neduoti, bet jei ji prizaadėjo atiduot skolą, uždama daugiau, kap 21 metų, ji tą pirmą skolą ratifikavo, ir apskundęs į teismą išlošit. Ar gausit pinigus priklausio nuo to ar ji jų turi.

Davatkų Priešiui. Jei tos kai-minkos taip negražiai kolioja jus, tad paimkit advokatą kuris išims ant jų warrantus kaip "commonraider and bra-wler," ir padės po kaučija, kad sulaukyt savo liežuvį ir nekengt žmonėms.

Išradėjui. Jei tamista išradai kokį dalyką bet neužpatentavai, o pradėjai išdirbinėt ir parda-vinėt, tad bile kas kitas gali panašius daiktus dirbt ir par-davinėt ir nieko negalėsi pa-daryt. Reikėjo tuoj patentą iš-siimt.

Juožapas Jukna. Už paprastą skolą galima skust kaltininką per šešis metus toj valstijoje kurioj skolininką galima skust. Jei skola yra ant popierios, ir po parašu yra žymė, tad skola neprapuls per dvidešimt metų.

K. Vaišvila. Jei randauninkas nemoka randos, jam gali pa-liept išsikraustyti į 15 dienų. Jei nori greičiau iškraustyti, tad turi duot kam nors kitam raš-tišką kontraktą (lease) ant to buto ir tada tas negeistinas randauninkas turės išėit į 48 valandas.

Perskeltagalvis. Tamista ga-li skust už žmogų, kurs tuose namuose gyvena, ne savininką, jei šalygatvys buvo nenuvaly-tas ir jį paslydę ant ledo susi-kulet.

Mainierui. Jei ugnagesiai išvažiuodami ant ugnies padarė namus nuostolius, miestas, ku-riam tie ugnagesiai priklauso turės atlygint.

Alfons.. Mirus ypatai ir ne-palikus testamentu, nieks netur tiesos, nė artimiausi giminės, prisiravint jo turta. Vieni iš artimesnių giminių, kaip tėvas, brolis, seniausis sunas, etc., tur paduot prašymą į teismą ir likt administratorium, o tada padalyt turta pagal vietinės valstijos įstatymus ir repor-tuot teismui. Be advokato ne-apsieisit.

Klausimas. Joks testamentas nors ir mirusiojo ranka rašytas neturi nė mažiausios vertės prie turto padalinimo, jei ant jo nėra parašų trijų liudininkų.

Neduok Dieve. Kad tamistos kaimynas, kuris gyvena ant jus kambarių viršaus, neduoda jums ramiai gyvent ir miegot, daužos, bėgioja, rėkia, etc., tei-smal negelbės nieko. Visą ką-gali padaryt pakalbėt su namų savininku, ir jei jis atsakys iš-kraustyti kaimyną, turėsi pats išsikraustyti.

J. MATHUS
Geriausias Lietuvių
LONAS IR RESTAURACIJA
Iki geriausios rūšies
užkandžių. Patarnavimas
sukus. Parankiausia Lietuvių
vėiga.
J. MATHUS
Broadway, So. Boston

U-RAS ST. ANDRZEJEWSKI
Vienatinis lenkiškas
DANTŲ DAKTARAS.
Užtaiso pasigadinusius dantis ir
deda naujus. Darbą garantuoja.
Taip pat ištraukia dantis be skausmo.
238 Harrison ave. Boston.

JAUNOJI LIETUVA
Vienintelis savo rūšies 64 puslapį
ilustruotas mėnesinis Lietuvių laikraštis.
Jame dedama geriausi moks-
liniai straipsniai ir geriausias apysakas.
Kalba gryna, graži ir supran-
tama. Jei nori smagiai ir naudingai lai-
ką praleisti skaityk Jaunąją Lietuvą.
Kaina metams \$3.00; pus-
metų \$1.50; vienas numeris 25c
Užsisakyk tuojau:
"JAUNOJI LIETUVA"
4611 S. Paulina St. Chicago, Ill.

LIETUVIŠKA APTIEKA
Sveikata Brangiausias Žmogaus Turtas.
Jau nuo keliolikos metų Brooklyn-New York gyvena Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA
APTEKA Provizorius VINCO J. DAUNOROS, kuris tikslu yra apsaugoti savo vianatinę
nuo visokių apgavikų ir gydyti juos tik rasi geromis ir pakeičiamomis gydomosiomis nuo
visokių ligų ir kuno silpnųjų.
LIETUVIŠKA APTIEKA savo ligų metų priėjimui išdaro daugybę specializacijų gydomų,
atsiuntytų iš šveizarių ir geriausių medicamentų ir labai pakeičiamą gydyti ligas.
Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gausios sekandios gydomos:
Kraujo Valytuvai \$1.00
Gyvasies Balsamas 75c
Nervų Stiprintojas 50c ir \$1.00
Vaisius nuo vidurių 50c ir \$1.00
Nuo kosulio 25c ir 50c
Nuo gerklės skaudėjimo 25c ir 50c
Skilvinės prokos \$1.00
Pigulės del kepenų 25c
Nuo galvos skaudėjimo 25c
Nuo kojų nuospaudų 10c ir 25c
Nuo dantų gelimo 10c
Nuo per švino 25c
Paukų stiprintojas 25c ir 50c
Limmentas arba Expelleris 25c
Anastharynas plovimui 25c
Nuo birmėlių 25c
Del išvartymo soliterio \$3.00
Del lytiskų ligų 50c ir \$1.00
Nuo Reumatizmo 50c ir \$1.00
Nuo kojų prakaitavimo 25c
Gydanti mušis 50c
Antiseptiška mušis 25c
Antiseptiška mušis 25c
Nuo dusulio 50c
Proškos del dantų 25c
Nuo kosulio del vaikų 25c
Kastorių del vaikų 10c ir 25c
Nuo viduriavimo 25c
Kraujo Stiprintojas 50c
Gumbo Lasai 50c ir \$1.00
Nuo plaukų žilimo 50c
Blakčių Naikintojas 10c
Karpų Naikintojas 10c
Speciališkai tikrai Lietuviška Trejanka arba Trejos Dovynerios 25c
Taip pat iš Lietuvos parvežtos visokios Lietuvos gydomosios žolės, kaimai ir t. t., kokios
tik yra Lietuvių ir žmonių varijacijos.
Reikalingeite prisistatymo Katalogo su mūsų gydomųjų aprašymais.
Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai apžinčius ir teisingus
Jei jums brangi yra juo sveikata, tai tuojau reikalingite gydomųjų, rašydami arba
at-lankydami į LIETUVIŠKA APTIEKA
VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Tu Esi Geriausias Prietelis!
Tai šodien patį žmonių išgydytų nuo
visokių ligų!
Kaip Jokios liekardos ir visoki daktarai
negalėjo pagelbėti, tai jus manę išgydot.
Garbingas Daktarai! Jūsų būdas gy-
dymo ir liekardos labai geras, kad ma-
no metoris net per tris mėnesius sirgus
ant vidurių skaudėjimo, po kruties, gal-
vos, didžio nusilpėjimo ant sveikatos
ir baltų įtekėjimo, kurios iškliodikas
nepataikė išgydyti, o kaip Jūsų prisiga-
tus liekardas suvarijo, tad tapo viena
gėvelis ir daugiau ligas neatsinaujina.
Už tokį tikrą mokslinį ir pakeičiamą
gydymą visiems Tamistų vardą ap-
skelbiu. Tu esi geriausias prietelis.
Pasilikame dėkingi.
Klemensas ir Ona Stefanavičiai,
1413 Brynmor, Scranton, Pa.
Kaip nieks neįstengė, tai Ph. M. Kliniko Mokslas išgydė trumpam laikel
Malonus Tamistai! Kad išgydėt kosėjimą, skrepliavimą ir sunkumą ant
krutinės pasekmingai, taip lygiai tik Jūs įstengiate išgydyti, nuo ligos iš-
berimo ant odos spuogais ir spuogų, kiti gydytojai per du metus nesura-
dą pagelbos. Už jusų teip gerą gydymą ir teisingas liekardas siunčiu šim-
tą kartų ačiū.
Su guodone, A. Galmans, Box 38, Beane Terre, Mo.
Nemažian dėkingi: L. KLIMAS, 55 Ellsworth St., Worcester, Mass.
Mr. M. KOLIAGA, Box 192, Boswell, Pa.; Mr. J. TYMCZUKAS, 306 Cente
St., Freeland, Pa. Teipat išgydyti nuo visokių paslaptingų ligų, kurių
jokiu būdu negalima sutalpinti.
ISITENYKITE, kad slaptybės ligų saugiai užlaikoma, visada.
Ph. M. Klinikas, turi net kolia PROFESIONALIŠKUS DAKTARUS, kurie greitum
laikie pataiko sergantiems